

REFERAT Social- og Sundhedsudvalget 2014-2017 d. 08-06-2017

Mødedato Torsdag d. 08. juni 2017 kl. 00:00

Mødested Mødelokale 1, Vibegård, Vibegårdsvej 2, 3700 Rønne

Indholdsfortegnelse

Fraværende og bemærkninger til dagsordenen.....	3
Budgetdialogmøde med Center for Sundhed.....	6
Budgetdialogmøde med Center for Ældre.....	8
Budgetdialogmøde med Center for Psykiatri og Handicap.....	10
Budgetopfølgning pr. 30. april 2017, Social- og Sundhedsudvalget.....	13
Social- og Sundhedsudvalgets mål 2018.....	17
Status og fremtid - Den Rehabiliterende Organisation.....	20
Handleplaner for frivillighed og partnerskaber.....	27
Beslutning om placering af nye plejeboliger.....	31
Anlægsbevillinger til Projekt måltider på bornholmske plejecentre - etablering af køkkener på pleje	35
Særlige vilkår for merithold til sosuassistentuddannelsen.....	40
Frit valg priser for praktisk hjælp og personlig pleje 2017.....	43
Redegørelse for udførte tilsyn på ældreområdet 2016.....	46
Rapport uanmeldt plejehjemstilsyn Åbo 2017.....	49
Ansøgning Blæksprutten budget 2018.....	52
Tilsyn 2017 Ressourcevejen.....	55
Tilsyn 2017 Område Øst - Fontænehuset og Aasen.....	58
Status for midler til frivilligt arbejde.....	61
Arbejdsskadeforeningen søger om § 18 midler til frivilligt socialt arbejde.....	64
KAD Rengøringsklub søger § 18 midler til frivilligt socialt arbejde.....	66
Colitis Chron Foreningen, afd. Bornholm søger § 18 midler til frivilligt socialt arbejde.....	68
Rudolf klubben søger § 18 midler til frivilligt socialt arbejde.....	70
Foreningen Danske Døvblinde søger § 18 midler til frivilligt socialt arbejde.....	72
Foreningen 60+ Bornholm søger § 18 midler til frivilligt socialt arbejde.....	75
Erindringscenter Bornholm søger § 18 midler til frivilligt socialt arbejde.....	77
De Vanføres Boligselskab, afd. 5, Kystparken søger § 18 midler.....	79
Offerrådgivningen på Bornholm søger § 18 midler.....	81
Bornholms Flygtningevenner søger § 18 midler til frivilligt socialt arbejde.....	83
Aktivitetssentret i Hasle søger § 18-midler.....	85
Diabetesforeningen søger § 18 midler.....	87
Parkinsonforeningen Bornholm søger § 18 midler.....	90
Sagahuset søger § 18 midler.....	92
Aktivitetsrådet på Aktivitetscenter Lunden søger § 18 midler.....	94
Gensidig orientering.....	96
Sager til høring i Ældreråd og Handicapråd.....	98
Koordinering med andre politikområder.....	100

Punkt 1: Fraværende og bemærkninger til dagsordenen

Åbent punkt

1 Fraværende og bemærkninger til dagsordenen

00.01.00G01-0069

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	08-06-2017	1	

Fraværende

Bemærkninger til dagsordenen

Under behandlingen af punkt 2 deltager:

Sundhedschef Trine Dorow

Tandplejen: Jette Ludvig/Anna Patricia Trisse Greenin

Sygeplejen: Charlotte Høffding/Camilla Ohm/Anette Lund

Sønderbo: Janike Thiesen/Laila Sommer

Hjælpebidler: Pia Juul Hansen/Thomas Bareth Karlsen

Genoptræningen: Tashiea Stender Alstrup/Katja Madsen

KommunikationsCenteret: Trine Standin for Thomas/Connie Mogensen

Misbrug: Hanne Ulrich/ Peter Hyl Dahl

Tværgående: Trine/Lisbeth Nielsen

Under behandlingen af punkt 3 deltager:

Centerchef Birgit Mortensen

Plejecenterleder Lene Olsen

Hjemmeplejeleder Annette Larsen

Teamleder Zette Kofoed

Teamleder Lena Hartelius

So.su.ass. Lone Christoffersen

So.su.ass. Anne Jensen

So.su.ass. Pernille Ipsen

So.su.ass. Jane Klausen (afbud)

Overassistent Hanne Jørgensen

Visitor Heidi Knudsen

So.su.hj. Ninette Lykke (afbud), suppleant Birte Skovgaard Hansen deltager i stedet

So.su.ass. Lisa Nielsen

Under behandlingen af punkt 4 deltager:

Psykiatri- og handicapchef Michael Hansen-Bager

Leder af Bo- og dagtilbuddene Klintebo Pia Jonge

Leder af Bo- og dagtilbuddene Røbo Natasja Sander Mortensen

Leder af Socialpsykiatriens botilbud Kommandanthøjen Line Jeppsen

Leder af Myndighed Karina Holmberg

Socialpædagog Helle Smidemann, Botilbuddet Gartnerparken

Pædagogmedhjælper Jesper Klindt, Socialpsykiatriens område vest

Sagsbehandler/socialrådgiver Mette Sode Hansen, Myndighed

Socialpædagog Bitten Thomsen, Kridthuset

Socialpædagog Søs Andersen, Socialpsykiatriens område øst

Social- og sundhedsassistent Wickie Bay, Socialpsykiatriens område vest

Ældrechef Birgit Mortensen deltager under punkterne 5-14

Sundhedschef Trine Dorow deltager under punkterne 5-11

Bjarne Hartung Kirkegaard mødte ind til punkt 4 kl. 16.00.

Punkt 2: Budgetdialogmøde med Center for Sundhed

Åbent punkt

2 Budgetdialogmøde med Center for Sundhed

00.30.02G01-0019

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	08-06-2017	2	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen har besluttet, at som led i den politiske budgetproces hvert år afholdes et budgetdialogmøde, hvor udvalget mødes med repræsentanter fra de tre centre under udvalgets område; Center for Ældre, Center for Sundhed og Center for Psykiatri og Handicap.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller,

- til dialog mellem Center for Sundheds repræsentanter og udvalget, igennem gensidig orientering om status, arbejdet med mål og konkrete initiativer, samt budget

Social- og Sundhedsudvalget, den 8. juni 2017:

God dialog mellem udvalget og repræsentanter fra Center for Sundhed.

Sagsfremstilling

Udvalgene har til formål at sætte retning for udviklingen af deres politikområder. Dette skal ske i forlængelse af det målarbejde, der har været udgangspunktet i valgperioden, og i respekt for kommunalbestyrelsens visioner.

Udvalget afholder som led i den løbende dialog om budget og delmål budgetdialogmøder med centrene under udvalgets område. Budgetdialogmøderne har til formål at afdække udfordringer og opmærksomhedspunkter, som udvalgene kan arbejde med i forhold til mål for 2018. Derudover drøftes sparekataloget for 2018.

Centerchefen giver en status og et oplæg som input til drøftelse af udvalgets delmål for 2018. Derudover giver centerchefen en status på centerets økonomiske situation, og hvordan udviklingen forventes at fortsætte i resten af 2017. Derudover drøftes sparekatalogets forslag med henblik på økonomiske og faglige konsekvenser i centeret.

Efter budgetvedtagelsen i oktober afholdes endnu et dialogmøde med henblik på at drøfte implementeringen af budget 2018.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 3: Budgetdialogmøde med Center for Ældre

Åbent punkt

3 Budgetdialogmøde med Center for Ældre

00.30.02G01-0019

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	08-06-2017	3	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen har besluttet, at som led i den politiske budgetproces hvert år afholdes et budgetdialogmøde, hvor udvalget mødes med repræsentanter fra de tre centre under udvalgets område; Center for Ældre, Center for Sundhed og Center for Psykiatri og Handicap.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller,

- til dialog mellem Center for Ældres repræsentanter og udvalget, igennem gensidig orientering om status, arbejdet med mål og konkrete initiativer, samt budget

Social- og Sundhedsudvalget, den 8. juni 2017:

God dialog mellem udvalget og repræsentanter fra Center for Ældre.

Sagsfremstilling

Udvalgene har til formål at sætte retning for udviklingen af deres politikområder. Dette skal ske i forlængelse af det målarbejde, der har været udgangspunktet i valgperioden, og i respekt for kommunalbestyrelsens visioner.

Udvalget afholder som led i den løbende dialog om budget og delmål budgetdialogmøder med centrene under udvalgets område. Budgetdialogmøderne har til formål at afdække udfordringer og opmærksomhedspunkter, som udvalgene kan arbejde med i forhold til mål for 2018. Derudover drøftes sparekataloget for 2018.

Centerchefen giver en status og et oplæg som input til drøftelse af udvalgets delmål for 2018. Derudover giver centerchefen en status på centerets økonomiske situation, og hvordan udviklingen forventes at fortsætte i resten af 2017. Derudover drøftes sparekatalogets forslag med henblik på økonomiske og faglige konsekvenser i centeret.

Efter budgetvedtagelsen i oktober afholdes endnu et dialogmøde med henblik på at drøfte implementeringen af budget 2018.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 4: Budgetdialogmøde med Center for Psykiatri og Handicap

Åbent punkt

4 Budgetdialogmøde med Center for Psykiatri og Handicap

00.30.02G01-0019

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	08-06-2017	4	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen har besluttet, at som led i den politiske budgetproces hvert år afholdes et budgetdialogmøde, hvor udvalget mødes med repræsentanter fra de tre centre under udvalgets område; Center for Ældre, Center for Sundhed og Center for Psykiatri og Handicap.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller,

- til dialog mellem Center for Psykiatri og Handicaps repræsentanter og udvalget, igennem gensidig orientering om status, arbejdet med mål og konkrete initiativer, samt budget

Social- og Sundhedsudvalget, den 8. juni 2017:

God dialog mellem udvalget og repræsentanter fra Center for Psykiatri og Handicap.

Sagsfremstilling

Udvalgene har til formål at sætte retning for udviklingen af deres politikområder. Dette skal ske i forlængelse af det målarbejde, der har været udgangspunktet i valgperioden, og i respekt for kommunalbestyrelsens visioner.

Udvalget afholder som led i den løbende dialog om budget og delmål budgetdialogmøder med centrene under udvalgets område. Budgetdialogmøderne har til formål at afdække udfordringer og opmærksomhedspunkter, som udvalgene kan arbejde med i forhold til mål for 2018. Derudover drøftes sparekataloget for 2018.

Centerchefen giver en status og et oplæg som input til drøftelse af udvalgets delmål for 2018. Derudover giver centerchefen en status på centerets økonomiske situation, og hvordan udviklingen forventes at fortsætte i resten af 2017. Derudover drøftes sparekatalogets forslag med henblik på økonomiske og faglige konsekvenser i centeret.

Efter budgetvedtagelsen i oktober afholdes endnu et dialogmøde med henblik på at drøfte implementeringen af budget 2018.

Økonomiske konsekvenser

-

**Supplerende sagsfremstilling og/eller
Administrativ tilføjelse**

-

Punkt 5: Budgetopfølgning pr. 30. april 2017, Social- og Sundhedsudvalget

Bilag

Driftsopfølgning på bevilling og afdelingsniveau

Åbent punkt

5 Budgetopfølgning pr. 30. april 2017, Social- og Sundhedsudvalget

00.30.14G01-0059

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	08-06-2017	5	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget beslutter

Resumé

Budgetopfølgningen pr. 30. april 2017 viser for Social- og Sundhedsudvalgets områder et forventet regnskab, der udviser et merforbrug på 17,1 mio. kr. på den overførbare bevilling. Set under et er der fra 2016 overført et overskud på 8,3 mio. kr., dermed forventes årets resultat at blive et underskud på 8,8 mio. kr.

På den ikke-overførbare bevilling forventes samlet set et mindreforbrug på 23,3 mio. kr. i 2017

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller:

- at budgetopfølgningen tages til efterretning

Social- og Sundhedsudvalget, den 8. juni 2017:

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

I henhold til retningslinjerne for økonomistyring i Bornholms Regionskommune, gennemføres budgetopfølgning pr. 30. april 2017. I 2017 gennemføres budgetopfølgning pr. 30. april og 31. oktober, samt en administrativ budgetopfølgning pr. 31. juli.

Mer-/mindreforbrug angiver afvigelser i forhold til det korrigerede budget 2017 ekskl. overførsler fra 2016.

Over-/underskud angiver afvigelser i forhold til det korrigerede budget 2017, dvs. inkl. overførsler fra 2016.

Af bilag 1 fremgår budgetopfølgning på driften.

Drift

For **Center for Ældre** forventes et merforbrug på 17,2 mio. kr. i 2017. Fra 2016 er overført et underskud på 1,6 mio. kr., således forventes årets resultat at blive et underskud på 18,8 mio. kr.

I forhold til det forventede merforbrug på 16,3 mio. kr. som kommunalbestyrelsen blev præsenteret for på temamøde den 30. marts, ses der endnu ikke fuld effekt af de planlagte tiltag.

Der skal gøres opmærksom på, at der i merforbruget i 2017 er indregnet et planlagt merforbrug på ca. 3,3 mio. kr. til kompetenceudvikling i forbindelse med implementeringen af Den Rehabiliterende Organisation, hvor budgettet først ligger i 2018 og 2019.

Derudover skal der gøres opmærksom på, at der pt. er tvist om en mellemkommunal sag som er sendt til Ankestyrelsen. Hvis betalingskommunen får medhold kan det betyde at Bornholms Regionskommune skal tilbagebetale mellem 2 og 4 mio. kr., alt efter hvor mange år der skal tilbagebetales for.

Kommunalbestyrelsen besluttede på mødet den 27. april 2017, at det midlertidige merforbrug i 2017 finansieres ved tillægsbevilling fra de likvide midler. Beløbets størrelse afventer viden i løbet af året, og Social- og Sundhedsudvalget følger virkningen af de iværksatte tiltag på de månedlige møder, idet det forudsættes at merforbruget reduceres mest muligt.

Med afsæt i den administrative budgetopfølgning pr 31. juli 2017 udarbejdes et oplæg til kommunalbestyrelsens drøftelser i forbindelse med budget 2018.

For **Center for Psykiatri og Handicap** forventes et merforbrug på 1,5 mio. kr. på den overførbare bevilling i 2017. Fra 2016 er overført et overskud på 3,7 mio. kr., således forventes årets resultat at blive et overskud på 2,2 mio. kr.

Merforbruget kan henføres til iværksatte tiltag som konsekvens af at Grennesminde Bornholm er lukket ned og der skulle etableres tilbud til 5 borgere samt tilgang af nye sager.

På den ikke-overførbare bevilling forventes et merforbrug på 0,6 mio. kr. i 2017.

Merforbruget kan henføres til rådgivningsinstitutionen Kofoedsminde, som er en sikret døgninstitution.

For **Center for Sundhed** forventes et mindreforbrug på 1,6 mio. kr. på den overførbare bevilling i 2017. Fra 2016 er overført et overskud på 6,2 mio. kr. Således forventes årets resultat at blive et overskud på 7,8 mio. kr.

Mindreforbruget er sammensat af flere forhold. De væsentligste forhold er merforbrug på Sygeplejen samt merforbrug forårsaget af at overført overskud fra 2016 anvendes i indeværende budgetår.

Merforbruget mere end opvejes af mindreforbrug på øvrige områder. Her kan nævnes mindreforbrug ift. midler afsat til nye indsatser under Sundhedsaftalen, midler afsat til lægebesøg på midlertidige pladser samt sosuelevområdet.

Der arbejdes for nuværende med tiltag der kan betyde anvendelse af 2,0-2,5 mio. kr. af overførslen.

På den ikke-overførbare bevilling forventes samlet set et mindreforbrug på 19,6 mio. kr. i 2017, hvilket primært kan henføres til den kommunale medfinansiering af sundhedsområdet.

Årsagen til det forventede mindreforbrug på den kommunale medfinansiering er som udgangspunkt at aktiviteten forventes at ligge på samme lave niveau som i 2016. Det var forventet at der ville komme en pukkel af afregninger fra 2016, som var forsinket som følge af implementeringen af Sundhedsplatformen i Region Hovedstaden. Det har dog vist sig, at denne pukkel har ikke at være så stor som forventet.

Derudover er der sket ændring i takststruktur, der medfører, at der ikke længere betales for overflytninger mellem hospitaler og at der ikke længere betales for genoptræning under indlæggelse. Ændringerne i takststrukturen alene forventes at medføre en mindreudgift på 11,8 mio. kr. Der vil ske en tilpasning af finansieringssiden som følge af den ændrede takststruktur.

For **Sociale ydelser** forventes et mindreforbrug på 4,3 mio. kr. på den ikke-overførbare bevilling i 2017.

Mindreforbruget kan primært henføres til førtidspensioner og personlige tillæg.

Økonomiske konsekvenser

Det forventede regnskab 2017 på Social- og Sundhedsudvalgets områder viser pr. 30. april samlet set et merforbrug på 17,1 mio. kr. Set under et er der overført et overskud på 8,8 mio. kr. fra 2016, dermed forventes årets resultat at blive et underskud på 8,8 mio. kr.

På den ikke-overførbare bevilling forventes samlet set et mindreforbrug på 23,3 mio. kr. i 2017.

Tabel 1: Driftsopfølgning pr. 30. april 2017

Beløb i 1.000 kr.	Forventet mer-/mindreforbrug i 2017		Overført fra 2016	Forventet resultat i 2017 (+overskud /-underskud)	
	Overførbare	Ikke-overførbare		Overførbare	Ikke-overførbare
Center for Ældre					
31 Ældre	-17.225		-1.586	-18.811	
Center for Psykiatri og handicap					
32 Psykiatri og Handicap	-1.510	-600	3.668	2.158	-600
Center for Sundhed					
33 Sundhed	1.632	19.608	6.200	7.832	19.608
Center for Erhverv, Uddannelse og Beskæftigelse					
34 Sociale ydelser		4.321			4.321
Social- og Sundhedsudvalget	-17.103	23.329	8.282	-8.821	23.329

Note: Merforbrug angives med negativt fortegn

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 6: Social- og Sundhedsudvalgets mål 2018

Bilag

Bilag 1 Mål og delmål for 2017

Bilag 2: Oplæg til mål for 2018 SSU

Åbent punkt

6 Social- og Sundhedsudvalgets mål 2018

00.30.02G01-0019

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	08-06-2017	6	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget beslutter

Resumé

Udvalgenes arbejde med mål er en del af budgetprocessen. Som processen for budget 2017, skal udvalgene diskutere nye delmål for 2018 til videre behandling i Kommunalbestyrelsens budgetforhandlinger.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller, at

- a) udvalget drøfter oplæg til delmål og langsigtede mål
- b) udvalget godkender delmål med henblik på videre behandling i kommunalbestyrelsens behandling af budget 2018

Social- og Sundhedsudvalget, den 8. juni 2017:

Ad a) Drøftet

Ad b) Godkendt med supplement af målsætninger omkring den nationale handleplan for demens.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen og de enkelte udvalg har siden målseminaret i februar 2014 arbejdet med målsætninger for Bornholms Regionskommune i de politiske processer. Dels langsigtede mål for valgperioden og dels for budgetårene 2015-2017 i form af delmål.

De enkelte udvalg er på maj-møderne blevet orienteret om status på delmålene for 2017. Derudover har udvalgene hver især drøftet mål for budget 2018.

Endelig har udvalget drøftet emner for budgetmøderne med centrene, der holdes i forbindelse med udvalgsrådet.

Mål for 2018

Som beskrevet i dagsordenen til maj-mødet, har udvalget ansvar for at sætte retning for udviklingen af de politikområder, der er deres ansvarsområde. Dette skal ske i respekt for tidligere beslutninger og for kommunalbestyrelsens visioner og ønsker for Bornholms udvikling. Udvalgenes mål skal kobles til prioriteringsforslag der vil skulle indgå i budgetmaterialet.

Udvalgets langsigtede mål og aktuelle delmål for 2017 kan ses i bilag 1.

De langsigtede mål for valgperioden løber til og med 2017.

I forlængelse af drøftelserne på maj-mødet, der tog udgangspunkt i at sikre en kontinuitet frem mod kommunalvalget, har administrationen udarbejdet et oplæg til udvalgets beslutning om hvilke mål, der indstilles til budgetprocessen.

Oplæggene til mål er vedhæftet som bilag 2.

Målene er i vid udstrækning udarbejdet i respekt for at give den nye kommunalbestyrelses de bedst mulige arbejdsbetingelser og sikre fastholdelse af de senere års fokus.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 7: Status og fremtid - Den Rehabiliterende Organisation

Bilag

Forslag til fremtidens rehabiliteringsindsatser og organisering af sygeplejen i BRK

Investeringsbehov og besparelspotentiale

Midtvejsstatus for Den Rehabiliterende Organisation maj 2017, CFÆ og CFS

Resumé af evalueringen af den faglige kompetenceudvikling af medarbejdere

Åbent punkt

7 Status og fremtid - Den Rehabiliterende Organisation

27.36.00P00-0002

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	08-06-2017	7	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget indstiller

Økonomi- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Social- og Sundhedsudvalget orienteres om status for implementering af Den Rehabiliterende Organisation på ældre- og sundhedsområdet.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller,

- a) at orienteringen tages til efterretning
- b) at indsatsen fortsat understøttes fra og med 2018 i prioriteringen af Værdighedspuljen som beskrevet i sagsfremstillingen

Social- og Sundhedsudvalget, den 8. juni 2017:

Ad a) Taget til efterretning.

Ad b) Anbefales

Sagsfremstilling

1. Baggrund

Den 25. juni 2015 godkendte Kommunalbestyrelsen en indstilling fra Social- og Sundhedsudvalget om at igangsætte implementeringen af Den Rehabiliterende Organisation pr. 1. november 2015.

Beslutningen om at implementere rehabilitering som indsats på ældre- og sundhedsområdet skyldes på den ene side et lovmæssigt krav om at *"Kommunalbestyrelsen skal tilbyde et korterevarende og tidsafgrænset rehabiliteringsforløb til personer med nedsat funktionsevne, hvis rehabiliteringsforløbet vurderes at kunne forbedre personens funktionsevne og dermed nedsætte behovet for hjælp efter § 83a"* samt et krav om, at hjælpen efter § 83 skal ydes ud fra fastsatte mål, som løbende justeres (en rehabiliteringsplan). Endelig er beslutningen truffet på baggrund af en analyse af ældre- og sundhedsområdet foretaget af konsulentfirmaet Type2Dialog. Analysen danner grundlag for den igangværende organisatoriske forandrings- og implementeringsproces, der forventes at kunne realisere en besparelse på 99 mio. kr. for perioden 2016-2019 ved en samlet investering på 22,7 mio. kr. i samme periode (vurdering i 2015). Den samlede implementering af Den Rehabiliterende Organisation forventes afsluttet i 2019. Målet er herefter at ændringerne er en integreret del af den daglige drift og vil kunne afføde en besparelse på 30 mio. om året.

Hensigten er at reducere udgifterne til ældre- og sundhedsområdet i takt med den demografiske udvikling, der forventes at indebære en stor stigning i antallet af borgere over

65 år og et samtidigt fald i antallet af borgere i alderen 25-64 år. Det forventes at betyde en stigning i antallet af borger, der skal have hjælp i henhold til servicelovens § 83 og at det samtidigt bliver vanskeligere at få dækket behovet for medarbejdere til ældre- og sundhedsområdet.

Bilag: *Forslag til fremtidens rehabiliteringsindsatser og organisering af sygeplejen i BRK. Konklusionsdokument baseret på to delanalyser, april 2015.*

2. Status

Afsnittet baserer sig på følgende bilag: *Midtvejsstatus for Den Rehabiliterende Organisation maj 2017, CFÆ og CFS.*

Center for Ældre

I overensstemmelse med planen for implementeringen af Den Rehabiliterende Organisation blev Rehabiliteringsteamet startet op d. 1. december 2015. I hjemmeplejen blev omstillingen til at arbejde med rehabilitering startet i januar 2016 og indførelsen af systematisk afholdelse af tværfaglige møder og her oprettelsen af og opfølgning på borgernes rehabiliteringsplaner påbegyndt i april 2016. Det forventes, at alle de borgere, der får hjælp efter serviceloven, har en rehabiliteringsplan pr. 1. juli 2017. På plejeboligområdet blev dette arbejde påbegyndt d. 1. oktober 2016 og her forventes alle beboere at have en rehabiliteringsplan i slutningen af 2017. Der har især været fokus på følgende:

- **Det Tværfaglige Rehabiliteringsmøde/DTR:** som er central del af det rehabiliterende arbejde, idet det er her borgernes mål og rehabiliteringsplan kvalificeres via et tværfagligt samarbejde mellem et panel af fagligheder og funktioner. Herved tages hele borgerens situation i betragtning i planlægningen af de indsatser, der skal muliggøre, at borgerens rehabiliteringsmål kan realiseres.
- **Arbejdsgange:** Både i hjemmeplejen, på plejeboligområdet og i Rehabiliteringsteamet er der blevet udarbejdet arbejdsgange, der skal medvirke til at sikre en ensartet praksis og fokus på faglighed.
- **Rekruttering og normering i Rehabiliteringsteamet:** I rehabiliteringsteamet har rekrutteringsvanskeligheder, en kompleks flytning af opgaver og medarbejdere fra hjemmeplejen til teamet samt langtidssygdom blandt medarbejdere betydet at teamet først var fuldt normeret ved udgangen af 2016.
- **Visitation af borgere til Rehabiliteringsteamet:** Målet er at 50 % af ny-visiterede borgere visiteres til rehabiliteringsteamet til forløb af max 8 ugers varighed og gennemsnitligt 7 timers hjælp om ugen. Derudover at 40 % af afsluttede borgere klarer sig uden hjælp, mens borgere, som fortsat har behov for hjælp har reduceret dette med 0,5 time/uge.
Status er, at der ikke er blevet visiteret tilstrækkeligt med borgere til teamet, mens de borgere, som får hjælp af teamet, stort set får reduceret deres behov for hjælp i henhold til målene. Det betyder, at der fortsat er et potentiale for, at Rehabiliteringsteamet gennem Myndigheds visitering af flere borgere til teamet, og gennem optimering af driften med fokus på rehabilitering/hurtig afslutning, kan bidrage til at indfri de overordnede mål. Der har siden 1. marts 2017 været arbejdet med dette og tilgangen til teamet er voksende. Dog er rammen ikke udfyldt endnu; målet er, at det skal ske inden udgangen af maj 2017.
- **Aktivitetsfald i hjemmeplejen:** Det er ikke muligt entydigt at udskille hjemmeplejens bidrag til et aktivitetsfald, men samlet har hjemmeplejens, Myndigheds og Rehabiliteringsteamets indsats medført en sænkning af aktiviteten på Servicelovens område med 1.100 timer/uge i 2016. Der har i starten af 2017 været en tendens en afmatning i faldet, men forskellige tiltag har ført til, at der nu igen ses et fald på især Servicelovsindsatserne.
- **Delegering af Sundhedslovs-indsatser.** Se tekst under Center for Sundhed.
- **Økonomi i Center for Ældre.** Trods et fald i servicelovsaktivitet, forventes det at rammen til servicelovsindsatser vil blive overskredet i 2017. Ligeledes forventes et merforbrug på Sundhedslovsrammen i 2017 på trods af, at aktiviteten på sundhedslovsindsatser i 2017 indtil videre er faldet med 188 timer/uge.

På temamødet den 30. marts 2017 blev kommunalbestyrelsen præsenteret for de udfordringer Center for Ældre står overfor og samtidig blev der præsenteret 7 tiltag til, at imødegå de økonomiske udfordringer. Elementer i tiltagene handler om, at få "implementeret i bund" i forhold til Den Rehabiliterende Organisation.

Planlagte tiltag på servicelovsområdet (SEL)

- Tiltag 1: Fyld produktionen op i rehabiliteringsteamet
- Tiltag 2: Afløst effekt af fuldt udnyttet rehabiliteringsteam
- Tiltag 3: Effekter af styrket fokus på Den Rehabiliterende Organisations arbejds gange

Planlagte tiltag på sundhedslovsområdet (SUL)

- Tiltag 1: Ophør af fejlregistreringer og afregning for registrerede ekstra indsatser
- Tiltag 2: Revisiteringer ved Myndighed og Tilsyn, Ældre for at nedbringe enkelte indsatser til niveauet før 2016.
- Tiltag 3: Fokus på potentiale for overgang til dosisspensering, gennem ekstern bistand til hjemmeplejens personale
- Tiltag 4: Effekter af styrket fokus på Den Rehabiliterende Organisations arbejds gange

Det vurderes, at de konkrete tiltag vil kunne nedbringe udgifterne, men selv med implementering af de beskrevne tiltag og et afledt fald i aktiviteten på Servicelovsindsatser forventes et samlet merforbrug i 2017 på 16,3 mio. og i 2018 på 3,0 mio. kr.

Center for Sundhed

I Center for Sundhed har der været fokus på at tilpasse ressourcerne jf. analysen af sygeplejen samt at medvirke til at kvalitetssikre udviklingen af Den Rehabiliterende Organisation.

Dette arbejde har især omfattet følgende:

- **Oprettelsen af sygeplejeklinikker.** Målet med oprettelsen af sygeplejeklinikker er at flere af de borgere, der får leveret sygepleje i dagtimer på hverdage modtager sygepleje i sygeplejeklinikkerne i stedet for hjemme. Dette giver borgerne større valgfrihed og sparer på vejtiden for sygeplejerskerne. I starten af april nåede andelen af sygeplejeindsatser leveret i klinikkerne op på de 20 %, som var målet for 2017. Med udgangen af juni måned er der oprettet fem klinikker.
- **Sygeplejerskernes rolle:** I forhold til leveringen af sundhedslovsindsatser (sygepleje) til borgerne er sygeplejerskernes opgave i stigende grad ledelse og koordinering af borgerforløb. En sygeplejefaglig udredning danner grundlag for en faglig vurdering af borgers helbreds mæssige situation og kompleksiteten i det identificerede sundhedsproblem. På den baggrund tages stilling til hvilke indsatser til levering hos borgerne, som skal/kan overdrages til Center for Ældre og varetages af social-og sundhedsassistenter.
- **Fokus på delegering og afslutning:** Delegering af opgaver fra sygeplejersker til social-og sundhedsassistenter er et væsentligt element for at kunne indfri de økonomiske mål, der med analysen blev sat for sygeplejen. For at understøtte dette arbejde er der udarbejdet et "*Indsatskatalog for sundhedslovsindsatser 2016-2017*", hvor formål med indsatsen, kriterier for tildeling, aktiviteter i indsatsen, forhold omkring levering af indsats og sygeplejens kompleksitet er beskrevet. Retningslinjer for hvilke opgaver, som skal løftes af medarbejdere i Center Sundhed hhv. Center Ældre er beskrevet i "*Aftale om sundhedslovsindsatser mellem Center for Sundhed og Center for Ældre*" (august 2016). Sammenhængende hermed er der fokus på, om der delegeres, hvor meget og om der afsluttes samt om de nødvendige kompetencer er til stede i Center for Ældre.
- **Nye opgaver:**
  - Sygeplejefaglige udredninger på alle ny-henviste borgere, hvor der efterfølgende udarbejdes en plan for borgeren med fokus på opfølgning og afslutning. Det

anbefales at der forsat leveres sygeplejefaglig udredning, samt tages aktivt stilling til dato for afslutning.

- Kompetenceudvikling af social- og sundhedsassistenter er en væsentlig forudsætning for at sygeplejen kan delegere sundhedslovsindsatser. Sygeplejen er en væsentlig bidragsyder i forhold til oplæring af social- og sundhedspersonalet i Ældre. Dette er en kontinuerlig proces i forhold til den fortsatte udvikling af det nære sundhedsvæsen.
- Sundhedspædagogik er et centralt fokus i forhold til arbejdet med borgernes egne og netværkets ressourcer. Der er i sygeplejen derfor fokus på kompetenceudvikling i forhold til sundhedspædagogiske metoder.
- Deltagelse i DTR-møder: Sygeplejerskerne og genoptræningsterapeuter er centrale deltagere på DTR-møderne. Derudover har sygeplejersker, medarbejdere fra Sønderbo, genoptræning og tværgående sundhedsteam deltaget i forskellige arbejdsgrupper, hvor de har været med til at påvirke udviklingen af DTR-møderne, arbejdsgrupper og praksisformer i hjemmeplejen, på plejeboligområdet, Sønderbo og i Rehabiliteringsteamet.
- Kompetenceudvikling: Alle medarbejdere i Center for Sundhed har deltaget på de kompetenceudviklingsforløb, der har været afholdt fælles for de to centre. Sygeplejerskerne er fortsat i gang med et fagligt forløb, der afsluttes i oktober.
- Fokus på at øget tilgængelighed til store og små hjælpemidler: med henblik på at understøtte arbejdet med borgernes rehabiliteringsplaner og mål. Hjælpe-middelaafdelingen har desuden etableret en velfærdsteknologisk udstilling, som giver mulighed for at borgere og medarbejdere kan blive introduceret til en lang række hjælpemidler og brugen af dem.

Velfærdsteknologiske hjælpemidler

Der er henover implementeringsperioden frem til og med 2018 budgetteret med midler til investering i velfærdsteknologiske hjælpemidler. Herunder er der i særdeleshed arbejdet på at opbygge et lager af små-hjælpemidler hos Rehabiliteringsteamet og hos terapeuterne i genoptræningen samt at fremme kendskabet til store og små hjælpemidler. Derudover er der investeret i en række demenshjælpemidler til afprøvning hos borgerne, opsat skylle/tørre toiletter samt planlagt opsætning af loftlifte i ca. 50 plejeboliger og indkøbt dansefliser til dagcentre.

I løbet af 2017 er der planer om at afprøve bl.a. spiserobotter og i 2018 at gennemføre projektforsøg med fx telesundhed og medicindosering.

Kompetenceudvikling – Den Rehabiliterende organisation

Bilag: *Resumé af evalueringen af kompetenceudviklingen af den faglige kompetenceudvikling for medarbejdere*

Kompetenceudviklingsforløb målrettet alle medarbejdere i begge centre, med henblik på at understøtte omstillingen til nye arbejdsgrupper, nye samarbejdsformer og en ny kultur indenfor hjemme- og sygeplejen, på myndighedsområdet samt på plejeboligområdet forventes for alle områder at være afsluttet primo 2018. Den øvrige støtte til implementeringsprocessen varetages af konsulentfirmaet Type2Dialog løber frem til og med februar 2018.

En evaluering af kompetenceudviklingsforløbene for hjemmeplejen viste, at størstedelen af de medarbejdere, der har deltaget på forløbet har øget deres viden om den rehabiliterende tilgang og de forskellige arbejdsformer. Samtidig er der fortsat et behov for at fremme kendskabet til arbejdsgrupper og dokumentationspraksis samt at understøtte arbejdet med SMARTe-mål metoden. Opgørelsen viste desuden, at 78 % af medarbejderne oplever, at rehabilitering som metode giver mening og tilsvarende procentdel svarer, at de er motiveret for at arbejde med rehabilitering. Ifølge konsulentfirmaet Type2Dialog er svarprocenten på et tilfredsstillende niveau.

Basisforløb for plejeboligområdet er endnu ikke evalueret og de monofaglige forløb for sygeplejen evalueres efter endt forløb i oktober 2017.

3. Økonomiske behov i forbindelse med fastholdelse af elementer i Den rehabiliterende Organisation efter implementeringsperioden.

Både Center for Sundhed og Center for Ældre har bidraget økonomisk til den betydelige investering, som Den rehabiliterende Organisation har forudsat i perioden 2016-2019. Derudover har der været prioriteret midler fra Værdighedspuljen til centrale elementer i Den rehabiliterende Organisation. Det drejer sig dels om midler til afholdelse af Det tværfaglige Rehabiliteringsmøde (DTR) i alle hjemmeplejeteams samt Rehabiliteringsteamet og dels om midler til fortsat kvalitetssikring og kvalitetsudvikling af Den rehabiliterende Organisation. Der mangler i de eksisterende budgetter midler til at dække udgifterne til mødelederfunktionen fra 2017 samt audit/controllerfunktionen i 2018 og frem. Samlet beløber disse udgifter sig til henholdsvis 700.000 kr. og 500.000 kr. Det foreslås, at disse elementer fortsat finansieres af Værdighedspuljen på følgende vis:

- Ressourcer til afholdelse af Det Tværfaglige Rehabiliteringsmøde (DTR) samt mødeledelse findes ved en tilretning af modellen/forudsætningerne for afvikling af DTR-møderne og samlet set afholdes indenfor den ramme, som er afsat til disse møder. Det foreslås at dette allerede gælder fra 2017.
- Ressourcer til sikring af kvaliteten og kvalitetsudviklingen i form af audit/controllerfunktion i begge centre finansieres af Værdighedspuljen i 2018. Dette ved at nuværende delbudgetter tilpasses de faktiske udgifter og ved anvendelse af ikke udmøntet midler, herunder midler anvendt til kompetenceudvikling i 2017. Forslaget forudsætter en politisk godkendelse af forslaget til udmøntning af Værdighedspuljen i 2018.

Opkvalificering og kompetenceudvikling af medarbejdere forventes at kunne finansieres indenfor eksisterende ramme for midler til kompetenceudvikling.

Terapeuterne i Genoptræningen er centrale i aktører i DTR-møderne og i de afledte indsatser: Flere borgere der skal ses efterfølgende, flere planer der skal bidrages til, mere personale der skal sparreres med, således at terapeuterne løser mange flere forskelligartede trænings-, vurderings og vejledningsopgaver direkte afledt af DTR-møderne. Udviklingen i de første måneder af 2017 peger på mere end en fordobling af denne type indsatser. Genoptræningen har fået tilført ressourcer til deltagelse i DTR-møderne, men er udsat for udgiftspres fra flere sider. Problemstillingen i Genoptræningen vil blive belyst i en særskilt sag med henblik på politisk stillingtagen til de fortsatte prioriteringer.

Derudover er der ikke afsat midler i budgettet for hjælpemiddelafdelingen til overslagsårene, hvorfor der senest i 2018 skal tages stilling til fortsat finansiering og prioritering af midler til velfærdsteknologiske hjælpemidler fra 2019.

4. Fremtidig drift og organisering

Der vil med henblik på at fastholde styringen af processen og sikring af en stabil forankring i driften fortsat blive afholdt styregruppemøder med fokus på målstyring og strategi samt gennemført audit på arbejdsgange og rehabiliteringsplaner. I august 2017 vil der blive truffet nærmere beslutning omkring strukturen for og indholdet af fremtidige møder på tværs af centre og afdelinger for at sikre sammenhængen på tværs.

Kompetenceudvikling

Der er behov for at sikre fortsat udvikling og fastholdelse af kompetencer. Herunder at arbejde for at alle medarbejdere opnår det ønskede vidensniveau. Hos Center for Sundhed vil der blive udarbejdet en strategi for dels overgangen til drift, dels fastholdelse og kvalificering af medarbejdere. Fastholdelse af viden og indsatser i forhold til kompetenceudvikling skal medvirke til at understøtte at implementeringsprocessen kan holde kadencen. Inden årets

udgang vil der desuden være udarbejdet en plan for samarbejdet mellem Center for Ældre og Center for Sundhed vedr. introduktionsforløb for nye medarbejdere.

I Center for Ældre vil der tilsvarende være et behov for at fastholde og især sikre, at nyuddannede, som ansættes i Ældre for 1. gang introduceres til DRO og de arbejdsgange, som skal følges.

Finansieringen dækkes af allerede afsatte kompetencemidler.

Controlling og Audit

For at sikre, at arbejdsgange overholdes og indsatser leveres ud fra borgerens mål og rehabiliteringsplan, er der behov løbende opfølgning. Til det formål er der i begge centre afsat ressourcer, som medgår til auditering og controlling. Hermed understøttes den fortsatte læring og udvikling af arbejdsgange og praksisformer, samtidig med at der løbende tilvejebringes et ledelsesmæssigt overblik over proces og effekt.

Tværfaglige rehabiliteringsmøder og mødelederfunktion

Det tværfaglige arbejde udgør kernen i Den Rehabiliterende organisation. Det er derfor essentielt at fortsætte med at prioritere afholdelsen af Det Tværfaglige Rehabiliteringsmøde. Sammenhængende hermed er der i Center for Ældre truffet beslutning om at fortsætte med faste mødeledere på alle de tværfaglige møder. Mødelederne har som primær opgave at lede møderne, men har samtidig i væsentlig grad bidraget til oplæring af medarbejdere og dermed kvalificeringen af det tværfaglige samarbejde og de udarbejdede rehabiliteringsplaner.

Både audit funktionen og mødelederne er således centrale funktioner, der har stor betydning for den fortsatte skiring af kvaliteten og kvalitetsudviklingen.

Økonomiske konsekvenser

Budgetopfølgningen pr. 30. april 2017, viser for Center for Ældre et forventet merforbrug på 17,2 mio. kr. i 2017. Heri er indregnet fuldt effekt i 2017 af de beskrevne tiltag. Afregningen i forhold til tiltag 1 vedr. sundhedslovsområdet er ophørt og Myndigheden i Center for Ældre har været sagerne igennem i forhold til tiltag 2 på sundhedslovsområdet og fundet lidt flere timer end først antaget, idet der har været fokus på alle indsatser og ikke kun de to indsatser, som udløste re-visiteringen. I forhold til de øvrige tiltag er der en længere implementeringsperiode og det er svært på nuværende tidspunkt at sige noget mere præcist om, hvorvidt tiltagene har den forventede effekt, men alle tiltag følges tæt både i budgetopfølgningerne internt i Center for Ældre samt i de store budgetopfølgninger for hele kommunen.

Årsagen til, at der nu forventes et lidt højere merforbrug end ved temamødet i marts, er bl.a., at der indregnes et højere planlagt merforbrug af lønkompetencemidler i forbindelse med implementeringen af den rehabiliterende organisation. Et merforbrug som dækkes ind af en budgetteret udgift i 2018 og 2019 og derfor skal overføres mellem årene. Desuden er der stigende udgifter på budgettet til mellemkommunale betalinger, som ligger udenfor Den Rehabiliterende Organisation og som ikke kan påvirkes af de iværksatte tiltag.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 8: Handleplaner for frivillighed og partnerskaber

Bilag

Handleplaner_samlet

Åbent punkt

8 Handleplaner for frivillighed og partnerskaber

00.15.00G01-0021

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	08-06-2017	8	

Hvem beslutter

Børne- og Skoleudvalget indstiller
Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget indstiller
Fritid- og Kulturudvalget indstiller
Social- og Sundhedsudvalget indstiller
Teknik- og Miljøudvalget indstiller
Økonomi- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Udkast til fire handleplaner og status for en række tværgående tiltag i forbindelse med gennemførelsen af strategien for frivillighed og partnerskaber 2017-2019. Kommunalbestyrelsen besluttede i forbindelse med godkendelse af strategien, at de politiske fagudvalg i første halvår 2017 skal udarbejde handleplaner for fire udvalgte områder. Tilsvarende blev en række tværgående tiltag vedtaget, som der gøres status for.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller til de politiske fagudvalg

- at drøfte og godkende de fire udkast til handleplaner, samt at tage orienteringen om gennemførelsen af de tværgående tiltag til efterretning.

Social- og Sundhedsudvalget, den 8. juni 2017:

Anbefales godkendt, idet Social- og Sundhedsudvalget vil arbejde for at understøtte Cykling uden Alder.

Sagsfremstilling

På sit møde den 22. december 2016 vedtog Kommunalbestyrelsen en strategi for frivillighed og partnerskaber 2017-2019.

Det blev samtidig besluttet at de respektive politiske fagudvalg i første halvår 2017 udarbejder handleplaner for fire udvalgte områder:

- Den rehabiliterende organisation
- Integration af flygtninge
- En åben og inkluderende folkeskole
- Sunde og grønne lokalsamfund

Den rehabiliterende organisation

I samarbejde med beboer- og familieråd samt regionskommunens frivilligkoordinator vil der i efteråret 2017 blive arbejdet på at rekruttere flere frivillige til at cykle med beboerne på øens plejecentre.

Integration af flygtninge

Her vil indsatsen koncentrere sig om integration i dagtilbuddene og integration i lokalsamfundene.

I samarbejde med forældrebestyrelserne for de berørte institutioner vil der blive arbejdet for at rekruttere frivillige til fremme inklusion af flygtningebørn i kommunens dagtilbud – at flygtningebørn får mulighed for at udvikle kontakten med de øvrige børn, at deres forældre får viden om traditioner der er mellem danske børn og viden om hvordan dagtilbuddene fungerer og hvad deres muligheder er for at deltage i de aktiviteter, der involverer forældre.

I tæt samarbejde med udvalgte lokalsamfund vil der blive gjort en konkret indsats gennem bl.a. uformelle møder og netværk at sikre flygtninge en god modtagelse og integration i lokalsamfundet. Samtidig vil der blive skabt en tæt kontakt mellem lokalsamfund og kommunen, f.eks. gennem udvalgte kontaktpersoner, af både dansk og ikke-dansk oprindelse.

En åben og inkluderende folkeskole

Gennem bl.a. skoletjenesten er der allerede mange igangværende samarbejder mellem øens folkeskoler, frivillige og foreningslivet. I handleplanen lægges der op til at alle skoler på deres hjemmesider inden udgangen af august 2017 har information om deres brug af frivillige. Herefter vil skolelederne foranledige en videndeling om erfaringerne med brug af frivillige, med inddragelse af medarbejderne. I 2017-2018 er det målet at gennemføre mindst ét yderligere projekt med brug af frivillige. Skoleledergruppen har som inspirationsgrundlag oplistet 10 konkrete projektideer, der kan tages udgangspunkt.

Sunde og grønne lokalsamfund

Indsatsen i handleplanen har fokus på at skabe et sted, hvor unge på Nordbornholm kan hænge ud og være aktive i timerne efter skole. Projektet vil involvere unge i 6-9. klasserne, således at de selv er med til at skabe stedet og til at tage ansvar for udviklingen i deres lokalsamfund.

Udover de fire handleplaner indgik der også en række tværgående tiltag i frivillighedsstrategien, der samlet skal medvirke til at styrke rammer og vilkår for samspelet mellem kommune, frivillige og foreninger.

Modtagelse og trivsel

For hvert af kommunens ti centre er udpeget nøglepersoner og med kontaktoplysninger lagt på hjemmesiden. Deres funktion er at være det koordinerende led i eget center, med kendskab til frivillige kontaktpersoner i eget regi, at formidle viden om frivillighed til og fra eget center, at sikre implementering af frivillighedsstrategi med de tværgående rammer og tiltag, og at være tovholder hvor centeret er hovedaktør for udvalgt indsatsområde med konkrete handleplaner eller deltager som medspiller.

Udover disse nøglepersoner er der også i hvert centers relevante institutioner udpeget kontaktpersoner til frivillige og koordinerende på egen institution. Ca. 32 personer er pt. tilknyttet et netværk for disse, der mødes 2-3 gange årligt til gensidig sparring. Netværket prioriterer fejring af samarbejdet med frivillige, med aktiviteter i ugen op til Frivillig Fredag. Grundlæggende procedurer for henvendelse fra borgere og foreninger er fastlagt omkring de frivilliges opgaver og roller, rekruttering af frivillige, krav til de frivillige, procedurer for

introduktion, fastholdelse og eksklusioner af frivillige. Der vil endvidere blive udarbejdet specifikke procedurer for hver enkelt institution.

Der er udarbejdet en overordnet vejledning omkring samarbejde med frivillige og der vil blive udarbejdet mere specifikke vejledninger for de enkelte institutioner.

Oplysning om forsikringsforhold er lagt på kommunens hjemmeside.

Behov for håndbog omkring frivillighed

Med udbygningen af kommunens hjemmeside om frivillighed synes der ikke umiddelbart at være et behov for en håndbog. Hjemmesiden gør det muligt til stadighed at udbygge og tilpasse viden og vejledninger mv.

Behov for et frivilligcenter

Frivillig Forum Bornholm (FFB) var i september 2016 på en studietur med henblik på at afklare hvilken form, organisering mv. et evt. frivilligcenter skal have. Siden har FFB haft møder med det landsdækkende netværk af frivilligcentre, FriSe, og forventer inden 1. juli 2017 at have en indstilling klar omkring behovet for et frivilligcenter på Bornholm.

Kompetenceudvikling

Inden 1. juli 2017 vil kommunens frivillighedskordinator modtage konkrete emner om behov for kompetenceløft/kurser. Umiddelbart ses behov for viden om den kommende/nye frivillighedsportal, rekruttering af frivillige og samskabelsesprocesser. Visse emner kan være relevante at tilbyde som fælles kurser for medarbejdere og frivillige.

Rammer og ressourcer

Den hidtidige § 79 pulje til støtte for socialt arbejde afsluttes ved udgangen af 2017.

Der er indhentet tilbud på en frivillighedsportal og et tilbud valgt. Portalen forventes klar 1. juli 2017 og vil blive knyttet til BRK's hjemmeside. Portalen vil behøve en tilpasning og ventes officielt lanceret i forbindelse med Frivillig Fredag den 29. september 2017.

Økonomiske konsekvenser

Det forventes at finansieringen af de konkrete tiltag kan afholdes indenfor budgettet for de respektive fagpolitiske udvalg. Omkostninger til plejecentres udgifter til at kunne tilbyde de frivillige kaffe, befordringsgodtgørelse og samt medlemskab af forening Cykling uden Alder (12.000 kr./år) vil blive forsøgt finansieret via fundraising. Hvis ikke der kan tilvejebringes eksterne midler, vil de frivillige ikke kunne tilbydes kaffe/befordringsgodtgørelse.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 9: Beslutning om placering af nye plejeboliger

Bilag

Bilag 1: Toftegårdens fremtid

Bilag 2: Høringssvar vedrørende Toftegårdens fremtid 2016

Bilag 3: Høringssvar Placering af nye plejeboliger

Bilag 4: Høringssvar Placering af nye plejeboliger - ekstra

Åbent punkt

9 Beslutning om placering af nye plejeboliger

82.06.04P20-0002

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	08-06-2017	9	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget indstiller

Teknik- og Miljøudvalget indstiller

Økonomi- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

I forbindelse med budget 2017 blev det besluttet at opføre 60 nye plejeboliger til erstatning for Toftegården i Hasle. Placeringen har været i høring, og der skal nu træffes endelig beslutning om, hvor plejeboligerne skal placeres.

Indstilling og beslutning

Direktionen indstiller,

- at Siegaard i Hasle vælges som placering for det nye plejecenter

Social- og Sundhedsudvalget, den 8. juni 2017:

Indstillingen kan ikke anbefales grundet stemmelighed.

Andreas Ipsen og Bjarne Hartung Kirkegaard indstiller at placeringen skal være Brobækkegård.

Bente Helms og Kirsten Wendell indstiller at placeringen skal være Siegaard.

Linda Kofoed Persson undlader at stemme.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen besluttede i februar 2017 en tidsplan for byggeriet af 60 plejeboliger til erstatning for Toftegården i Hasle. For at sikre at byggeprocessen kan forløbe planmæssigt er det centralt at kommunalbestyrelsen træffer endelig beslutning om placering på mødet i juni 2017.

Forud for beslutningen i februar 2017 og i forbindelse med budgettet for 2017, er gået en lang periode med analyser og inddragelse af interessenter. Dette er samlet op i rapporten Toftegårdens fremtid, se bilag 1.

Kommunalbestyrelsen traf ikke beslutning om placeringen i forbindelse med budgettet, og derfor lægges denne beslutning i henhold til tidsplanen op til politisk beslutning nu.

Følgende 8 placeringer har nu været i høring:

- Hasle – Siegaard
- Hasle – Brobækkegård
- Åkirkeby – Haregade
- Åkirkeby – Kanikkevangen

- Nexø – Ibskervej
- Nexø – Nørremøllecenteret
- Rønne Syd
- Rønne – Snorrebakken

For en nærmere beskrivelse af de nævnte placeringer henvises til bilaget Toftegårdens fremtid.

Der har tidligere været inddragelse i form af en høring i eftersommeren 2016. Høringssvarene fra da, er vedhæftet som bilag 2. Høringssvarene fra 2016, der er vedhæftet som bilag, er forholdsvis enslydende idet de peger på Hasle som den bedste placering af de nye plejeboliger.

Kommunalbestyrelsen sendte placeringen ud i fornyet høring på mødet 27. april 2017, med anbefaling af de to placeringer i Hasle. [Se sagen her](#).

De nye høringssvar medtaget i bilag 3 og 4.

To alternativer i Hasle

Samlet set peger høringssvarene på Brobækkegård som placering.

Det har vist sig ved forhandlinger med de private lodsejere, der ejer området ved Brobækkegård, at regionskommunen og lodsejeren har forskellige opfattelser af markedsprisen på jorden. Dette betyder, at der vil skulle afsættes flere midler til køb af jord, end forventet i budgettet.

Den anden placering, Siegaard, nævnes flere steder i høringssvarene som et fint alternativ til Brobækkegård. Her er regionskommunen ejer af grunden, hvilket i sagens natur giver en anden økonomi, end hvis jorden skal købes.

Nedenstående viser de to placeringer beskrevet med de respektive økonomiske og planmæssige konsekvenser.

Brobækkegård:

Økonomi: Ved placeringen på Brobækkegård vil økonomien følge den tidligere oplyste ramme for anlægsudgifterne på 98,5 mio. kr. inkl. køb af grund.

Planlægning: Placeringen ved Brobækkegård kræver lokalplanlægning. I tidsplanen for byggeriet, der blev vedtaget i februar er der taget højde for en fuldt udfoldet lokalplanproces.

Siegaard:

Økonomi: Ved placeringen på Siegaard vil økonomien ligeledes følge den tidligere oplyste ramme for anlægsudgifter på 98,5 mio. kr. inkl. køb af grund. Dog vil salgsindtægten for grunden tilfalde Bornholms Regionskommune.

Planlægning: Placering ved Siegård er omfattet af lokalplan 1-7, 1988. Dog kræver byggeriet en dispensation med en forventet sagsbehandlingstid på 1 måned.

Som det ses af ovenstående er der som udgangspunkt den forskel i økonomien, at salgsindtægten tilfalder regionskommunen selv ved en placering på Siegaard. Anlægsudgifterne vil ud fra en tilgang, hvor der isoleret set ses på plejeboligerne, være den samme. Ses der derimod på regionskommunens samlede økonomi, vil der til gengæld være en økonomisk fordel ved Siegaard.

Derved vil Siegaard ud fra et økonomisk synspunkt være en bedre placering end Brobækkegård.

Økonomiske konsekvenser

De samlede anlægsudgifter for bolig- og servicearealer udgør 98,5 mio. kr. inkl. køb af grund.

I tilfælde af at placeringen af plejeboligerne bliver Siegaard tilfalder indtægten for salg af grunden Bornholms Regionskommune.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 10: Anlægsbevillinger til Projekt måltider på bornholmske plejecentre - etablering af køkkener på plejecentre

Bilag

Anlægsbudget Lunden

Anlægsbudget Nørremøllecenteret

Anlægsbudget Aabo

Projektorganisation

Tidsplan

Åbent punkt

10 Anlægsbevillinger til Projekt måltider på bornholmske plejecentre - etablering af køkkener på plejecentre

27.42.00G01-0052

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	08-06-2017	10	

Hvem beslutter

Teknik- og Miljøvalget indstiller
Social- og Sundhedsudvalget indstiller
Økonomi- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Center for Ejendomme og Drift søger om anlægsbevillinger til etablering af lokale køkkener på plejecentrene Nørremøllecentret, Aabo og Lunden, idet der er opnået tilsagn om tilskud til projektet fra Sundheds- og Ældreministeriet.

Der gives samtidig en orientering om projektstatus mv.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller til Social- og Sundhedsudvalget,

- at orientering om projektstatus og tidsplan tages til efterretning

Teknik- og økonomidirektøren indstiller til Teknik- og Miljøudvalget,

- a) at der gives en anlægsbevilling og afsættes rådighedsbeløb på 33.765.830 kr. inkl. moms (udgift) til etablering af køkkener på plejecentrene Nørremøllecentret, Aabo og Lunden,
- b) at der tilsvarende gives en anlægsbevilling på -33.765.830 kr. (indtægt) vedrørende tilskud til projektet,
- c) at anlægsbevillingerne gives til Center for Ejendomme og Drift under Teknik- og Miljøudvalget, og
- d) at der kun kan afholdes udgifter ud over 27.012.657 kr. i det omfang tillægstilsagnet foreligger.

Social- og Sundhedsudvalget, den 8. juni 2017:

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Sundheds- og Ældreministeriet har etableret en pulje til målrettet renovering, etablering og genetablering af lokale køkkener på plejecentre. Puljen på 425 mio. kr. blev aftalt som en del af Finanslov 2017. Formålet er også at øge mulighederne for at inddrage borgerne i selve planlægningen og tilberedningen af måltiderne.

Bornholms Regionskommune har ansøgt og modtaget tilsagn om tilskud til etablering af lokale køkkener på de fælles boligarealer på plejecentrene Nørremøllecentret, Aabo og Lunden.

Etableres der køkkener på fælles boligarealer er der ikke krav om medfinansiering.

Ligeledes er der et overordnet krav om, at dette køkkenprojekt ikke må føre til huslejestigninger.

Projektet omfatter etablering af følgende køkkener på følgende plejecentre:

Nørremøllecenteret, Paradisvej 68, Nexø

Her etableres og renoveres 5 køkkener

- 2 stk. Afdeling Øst og Afdeling gl. Nord
- 1 stk. Afdeling ny Øst
- 1 stk. Afdeling ny Vest
- 1 stk. Afdeling gl. Vest

Plejecenter Aabo, Nygade 40, Aakirkeby

Her etableres og renoveres 5 køkkener

- 1 stk. Afdeling Kastanjebo – Stueplan
- 1 stk. Afdeling Valnøddebo – 1. sal
- 1 stk. Afdeling Bøgebo
- 1 stk. Afdeling Birkebo
- 1 stk. Afdeling Lærkebo

Lunden, Paradisvej 83, Rønne

Her etableres og renoveres 1 køkken

Bygning P11

Budgetterede anlægsudgifter for de enkelte plejecentre er vedlagt som bilag.

Tidsplan og indgåelse af rådgiverkontrakter

Der er indgået en rådgiveraftale med Steenbergs Tegnastue omkring rådgivning og projektering og udbud af anlæg- og bygdelen.

På teknik- og ventilationssiden er der indgået rådgiveraftale med VVS-Support v/Nicolai Ipsen, om projektering og udbud af teknik og ventilation. Rådgiver er ligeledes ansvarlig for projektets afvikling i byggefasen.

Der er udarbejdet en organisationsoversigt, der viser den overordnede styregruppe (byggeudvalg) samt projektgrupper for de enkelte plejecentre. Organisationsoversigten vedlægges som bilag.

Der er sideløbende udarbejdet en tids- og betalingsplan, som fastlægger vigtige mødedatoer for styregrupper og projektgrupper. Der er et igangværende projektgruppearbejde, som endnu ikke er afsluttet.

Tidsplanen er udarbejdet noget kompakt men realistisk, fordi bevillingen skal være brugt i indeværende år. Tids- og aktivitetsplanen vedlægges som bilag.

Status i forbindelse med medarbejderinddragelse

I det indsendte samlede projekt til Sundheds- og Ældreministeriet indgår planer om at inddrage lokale vaskerier på to af afdelingerne på Nørremøllecentret og fire afdelinger på Plejecenter Aabo til køkken, spise- og opholdsrum. Dette er nødvendigt for at sikre den ekstra plads, som et køkken der skal producere mad fra bunden har brug for, og for samtidig at skabe plads til, at beboerne kan spise sammen og have et opholdsområde.

Idet de nuværende lokale vaskerier inddrages, er der budgetteret med og planlagt at flytte vaskemaskiner mv. fra de lokale vaskerier til andre store centrale vaskerier på de to plejecentre.

I forbindelse med planlægningsmøder i projektgrupperne på Nørremøllecentret og Aabo, har medarbejderrepræsentanter efterfølgende udtrykt ønske om, at få genetableret de lokale vaskerier på afdelingerne. Hvis dette skal imødekommes, vil det kræve, at der bliver inddraget lokaler som i dag er klassificeret som servicearealer (kontorer mv.) og at disse bygges om til vaskerier.

Det modtagne tilsagn fra ministeriet er givet under forudsætning af at tilskuddet bruges på ombygning på fællesarealer. Ved ombygning på servicearealer kræves der en medfinansiering på 25 pct. af den specifikke anlægsudgift til servicearealer ekskl. moms.

Bornholms Regionskommune har for nuværende indsendt en forespørgsel til Sundheds- og Ældreministeriet om hvorvidt en etablering af de ønskede lokale vaskerier ligger indenfor rammen af de tildelte midler, idet der er tale om et ændret grundlag i forhold til det ansøgte.

Ministeriet har meddelt tilbage, at ministeriet ikke har ressourcer til at besvare forespørgslen indenfor den nærmeste tid, og idet projektet skal være afsluttet per 1. januar 2018, er det således nødvendigt, at de tildelte midler gøres tilgængelige inden vi får svar på forespørgslen.

Disse variabler medfører følgende mulige scenarier:

- Den oprindelige plan som ministeriet har givet tilsagn til følges og vaskerierne på de berørte afdelinger samles i de to større eksisterende vaskerier på Nørremøllecentret og Aabo. Dette medfører eventuelt en revidering af visitationen af vaskeopgaven, idet der bliver længere til vaskerierne for medarbejderne. En beregning heraf foretages af Center for Ældre.
- Vi får et positivt svar fra ministeriet om at reetableringen af de lokale vaskerier ligger indenfor rammen af projektets tilførte midler og projektet revideres efterfølgende for at medtage dette.
- Vi får et negativt svar fra ministeriet, men godkendelse til at ændre i projektet og vil derved selv skulle medfinansiere 25 pct. af udgifterne til genetablering af vaskerierne. Medfinansieringsudgiften vil her være anslået 375.000 kr. ekskl. moms (anlægssummen til servicearealer er anslået til at udgøre 1,5 mio. kr. ekskl. moms).

Økonomiske konsekvenser

Bornholms Regionskommune modtog ved brev af 1. maj 2017 svar på ansøgningen om tilskud fra Sundheds- og Ældreministeriets pulje til renovering, etablering og genetablering af lokale køkkener på landets plejecentre.

Projektet omfatter etablering af lokale køkkener på de fælles boligarealer på plejecentrene Nørremøllecentret, Aabo og Lunden.

Der blev meddelt tilsagn om tilskud på 27.012.657 kr. ekskl. moms til projektet til anvendelse i 2017.

I samme brev meddeler ministeriet, at det efter ansøgningsfristens udløb er blevet opmærksom på, at kommunerne i h. t. konteringsreglerne ikke kan få afløftet moms forbundet med anlægsudgifter til ældreboliger efter lov om almenboliger mv. – herunder udgifter til etablering af køkkener på de fælles boligarealer.

Da Bornholms Regionskommune ikke havde indregnet moms i f. m. tilskudsansøgningen, har kommunen efterfølgende, på ministeriets opfordring, indsendt et budget inkl. moms til ministeriet, således at momsudgifterne også kan blive dækket. Såfremt udgifterne kan godkendes af ministeriet, vil kommunen få tildelt en tillægsbevilling, der dækker momsudgifterne, som udgør 6.753.164 kr. Dette tillægstilsagn forventes snarest, men er endnu ikke modtaget.

På den baggrund søges der om en anlægsbevilling på 33.765.830 kr. inkl. moms til etablering af køkkener på de tre nævnte plejecentres fælles boligarealer, finansieret af tilskuddet på 33.765.830 kr. Anlægsbudgetterne inkl. moms for de enkelte lokationer fremgår af vedlagte bilag.

Nørremøllecentret	18.327.090 kr.
Aabo	13.015.960 kr.
Lunden	2.422.780 kr.
Samlede anlægsudgifter	33.765.830 kr.
Statstilskud	-33.765.830 kr.
Netto	0 kr.

Den vedlagte tidsplan indeholder en estimeret rateplan for forventede udgifter i projektperioden. Denne rateplan er opgjort uden moms.

Sagen vil blive fremlagt til politisk behandling på ny med henblik på justering af bevillingerne såfremt det bliver nødvendigt i forbindelse med en eventuel beslutning om alternativ placering af vaskerierne.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Dette anlægsprojekt er forankret i Center for Ejendomme og Drift under Teknik- og Miljøudvalget. Sagen fremlægges tillige for Social- og Sundhedsudvalget, idet den, ud over ansøgning om anlægsbevillinger, også omhandler tidsplan for aktiviteterne i projektet, datoer for mødeaktivitet mv., samt information om eventuel ændring af vaskeriernes placering.

Punkt 11: Særlige vilkår for merithold til sosuassistentuddannelsen

punkt

11 Finansiering af merithold på social- og sundhedsassistentuddannelsen via mindreforbrug på social- og sundhedselevområdet

81.39.15G01-0031

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	08-06-2017	11	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget indstiller
Økonomi- og Planudvalget beslutter

Resumé

Center for Sundhed og Center for Ældre ønsker at oprette et merithold på social- og sundhedsassistentuddannelsen på særlige lønvilkår. Dette vil kunne holdes indenfor budgettet til social- og sundhedselevområdet under den forudsætning at mindreforbrug i 2017 og 2018 reserveres til finansiering af forventet merforbrug i 2019.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller,

- at den forventede merudgift til et merithold på social- og sundhedsassistentuddannelsen i 2019 finansieres af et samlet mindreforbrug på social- og sundhedselevområdet i 2017 og 2018

Social- og Sundhedsudvalget, den 8. juni 2017:

Anbefales godkendt.

Sagsfremstilling

På Bornholm oprettes årligt 3 hold social- og sundhedsassistentelever á 24 elever – I alt 72 elever. Det har vist sig at være vanskeligt at rekruttere tilstrækkeligt antal elever og således var det ikke muligt at starte det skemalagte hold op i marts 2017.

En opgørelse af alderssammensætningen i nuværende social- og sundhedspersonale i BRK sammenholdt med en vurdering af det fremtidige behov for kompetencer og tilstrækkelige personaleresourcer, viser at BRK, herunder særligt Center for Ældre og Center for Sundhed er dybt afhængige af at der uddannes tilstrækkeligt social- og sundhedsassistenter.

Konsekvensen bliver, at der på grund af den vigende ansøgning kombineret med ny uddannelsesstruktur (EUD-reformen) ikke færdiguddannes assistenter i en periode på knap 2 år fra juli 2018 – april 2020, hvilket kan få store konsekvenser for især Ældre- og Sundhedsområdet.

På baggrund af ovenstående udfordring har Center for Sundhed, Center for Ældre, med inddragelse af Bornholms Sundheds- og Sygeplejeskole og FOA, således taget initiativ til en

ekstraordinær indsats for i videst muligt omfang at kunne sikre tilstrækkeligt antal social- og sundhedsassistenter.

Den nye EUD reform tilskriver elever med social- og sundhedshjælperuddannelsen 6 måneders meritgodtgørelse, hvilket muliggør opstart af marts holdet 2017 med 6 måneders forsinkelse, svarende til opstart i september 2017.

Det vurderes at det er muligt at rekruttere et hold, bestående af social- og sundhedshjælpere, der allerede er ansat i BRK, med ganske kort varsel - dog under den forudsætning at de bibeholder deres nuværende lønniveau.

Økonomiske konsekvenser

Merudgiften til etableringen af ordningen skønnes at beløbe sig til ca. 3,1 mio. kr. fordelt over perioden 2017 - 2019. I dette skøn er indregnet at medarbejderne opretholder den månedsløn de har i deres nuværende job under hele uddannelsesforløbet.

Ved etablering af ordningen forventes fortsat et mindreforbrug på social og sundhedselevområdet i 2017 og 2018 på henholdsvis 3,5 mio. kr. og 2,7 mio. kr. I 2019 forventes et merforbrug på 3,6 mio. kr. forårsaget af ordningen

Oprettelsen af et merithold er derfor under forudsætning af, at merforbruget i 2019 finansieres af overført overskud på elevområdet fra 2017 og 2018. Da meritholdet kun forventes afholdt én gang vil elevområdet ikke have et merforbrug efter 2019 som følge af dette.

Beslutningen vil betyde, at et mindreforbrug på elevområdet ikke kan anvendes til at dække et eventuelt merforbrug på andre af Social- og Sundhedsudvalgets områder.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 12: Frit valg priser for praktisk hjælp og personlig pleje 2017

Åbent punkt

12 Frit valg priser for praktisk hjælp og personlig pleje 2017

27.39.04S29-0004

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	08-06-2017	12	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget indstiller
Økonomi- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Med udgangspunkt i regnskab 2016, organisatoriske tilpasninger samt politiske prioriteringer til budget 2017 for hjemmeplejen er der nu beregnet nye frit valg priser for praktisk hjælp og personlig pleje.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller,

- at frit valg priserne 2017 godkendes og at priserne gælder fra 1. juli 2017

Social- og Sundhedsudvalget, den 8. juni 2017:

Anbefales godkendt.

Sagsfremstilling

I henhold til bekendtgørelse om frit valg af leverandør af hjemmehjælp og fritvalgsbevis efter servicelovens § 91 og om kvalitetskrav til leverandører af hjemmehjælp efter servicelovens § 83, skal kommunalbestyrelsen fastsætte frit valg priser for praktisk hjælp og personlig pleje efter servicelovens § 83. Priserne skal afspejle kommunens gennemsnitlige langsigtede omkostninger ved levering af hjælpen.

Med udgangspunkt i regnskab 2016, organisatoriske tilpasninger samt politiske prioriteringer til budget 2017 for hjemmeplejens område er der nu beregnet nye frit valg priser for praktisk hjælp og personlig pleje.

Det anbefales, at der afregnes til de private leverandører med nedenstående frit valg priser fra og med 1. juni/juli 2017.

Økonomiske konsekvenser

Beregningen af priser på baggrund af regnskab 2016, organisatoriske tilpasninger samt politiske prioriteringer til budget 2017 giver følgende priser:

	Priser ekskl. moms	Priser inkl. moms
Praktisk hjælp	425,50 kr. pr. time	531,88 kr. pr. time
Personlig pleje, dag	445,31 kr. pr. time	556,64 kr. pr. time

Personlig pleje, øvrig tid	526,43 kr. pr. time	658,04 kr. pr. time
Personlig pleje, nat	835,45 kr. pr. time	1.044,31 kr. pr. time

Til sammenligning kan det oplyses, at de tilsvarende timepriser for 2016 fremskrevet til 2017 niveau er følgende:

	Priser ekskl. moms	Priser inkl. moms
Praktisk hjælp	424,08 kr. pr. time	530,10 kr. pr. time
Personlig pleje, dag	439,83 kr. pr. time	549,79 kr. pr. time
Personlig pleje, øvrig tid	519,26 kr. pr. time	649,07 kr. pr. time
Personlig pleje, nat	818,38 kr. pr. time	1.022,98 kr. pr. time

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 13: Redegørelse for udførte tilsyn på ældreområdet 2016

Bilag

Tilsynsredegørelse 2016 - Plejecentre på ældreområdet

Åbent punkt

13 Redegørelse for udførte tilsyn på ældreområdet 2016

27.12.16K09-0179

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	08-06-2017	13	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget

Resumé

Center for Ældre har udarbejdet den årlige redegørelse for udførte tilsyn i kommunens plejecentre og plejehjem. Rapporten indeholder en opsummering på de gennemførte tilsyn i 2016 samt Tilsynets fokusområder for 2017.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller,

- at redegørelsen tages til efterretning.

Social- og Sundhedsudvalget, den 8. juni 2017:

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

På baggrund af tilsynsrapporterne for 2016 har Tilsynet udarbejdet sin årlige redegørelse for det kommunale tilsyn på ældreområdet. Der er gennemført 12 tilsynsbesøg, og givet 17 anbefalinger, hvilket lidt flere anbefalinger end i 2015. Af de givne anbefalinger var to af skærpende karakter, idet de omhandlede tidligere givne anbefalinger. Der er fulgt op begge steder.

Igen i 2016 var det fortrinsvis dokumentationen, som gav anledning til anbefalinger.

Det er Tilsynets opfattelse, at

- beboerne får den hjælp, som de har ret til og er visiteret til efter serviceloven og kommunalbestyrelsens vedtagne kvalitetsstandarder for ydelser i plejeboliger på ældreområdet, og udgangspunktet er den enkeltes behov og ønsker,
- hjælpen lever op til kommunens ældrepolitik, og også visionen om "længst muligt i eget liv",
- beboerne oplever, at de får den hjælp, som de har brug for, og at de har gode muligheder for at deltage i aktiviteter i hverdagen,
- beboerne og/eller deres på rørende inddrages i beslutninger vedr. beboernes egen person.

Rapporten er sendt til Ældrerådet og Handicaprådet til orientering og evt. kommentering.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Til orientering i Handicaprådet:

Handicaprådet den 29. maj 2017:

Taget til efterretning idet Handicaprådet undrer sig over at der ikke sker hurtigere læring i forhold til tilsynets anbefalinger på området.

Ældrerådet den 7. juni 2017:

Bornholms Ældreråd kan undre sig over, at der ikke foretages embedslægetilsyn, da medicinområdet er en vigtig del at holde fokus på.

Tilsynets rapport tages til efterretning, idet der er givet anbefalinger, som Tilsynet følger op på.

Punkt 14: Rapport uanmeldt plejehjemstilsyn Åbo 2017

Bilag

Tilsynsrapport Aabo 2017

Åbent punkt

14 Rapport uanmeldt plejehjemstilsyn Aabo 2017

27.12.16K09-0180

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	08-06-2017	14	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget

Resumé

Jfr. lov om retssikkerhed og administration § 16 har kommunalbestyrelsen pligt til at føre tilsyn med, hvordan de kommunale opgaver skal løses, jf. § 15. Tilsynet omfatter både indholdet af tilbuddene og den måde, opgaverne udføres på. De generelle tilsynsbestemmelser i retssikkerhedsloven suppleres af servicelovens bestemmelser om tilsyn.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller, at

- rapporten tages til efterretning

Social- og Sundhedsudvalget, den 8. juni 2017:
Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Det kommunale tilsyn har den 22. marts 2017, samt den 26. april (Pårørende – og beboersamtale) aflagt uanmeldte tilsynsbesøg på Plejecenter Aabo.

Tilsynet indbefatter:

Beboernes generelle oplevelse af at bo på stedet, den hverdag der skabes for beboerne, den hjælp der ydes, forplejningen og de kulturelle og sociale aktiviteter.

I forhold til medarbejderne, om der findes let tilgængelige instrukser, som klart beskriver medarbejdergruppens ansvar og kompetenceområder, oplæring af nyt personale og herunder de forskellige forhold omkring omsorgen for de særligt svage beboere samt håndteringen af magtanvendelser.

I forhold til ledelsen de ledelsesmæssige ansvarsområder, den interne organisering af stedets driftsopgaver; opfølgning på tidligere tilsyn, personaleforhold, sygdom, det løbende arbejde med instrukser, sikring af reglerne vedr. magtanvendelse og herunder beboernes retssikkerhed, egenkontrol samt kvalitetsudvikling og medarbejderudvikling.

Kommunikationen mellem medarbejdere og beboerne/pårørende og internt mellem medarbejderne og i forhold til ledelsen indgår ligeledes i tilsynet. Tilsynsrapporterne lægges ud på Tilbudsportalen.

Samlet indtryk Plejecenter Aabo

Det er Tilsynets indtryk, at Aabo leverer omsorg- og pleje i forhold til, hvad beboerne har af behov.

Medarbejderne har fokus på den enkeltes selvbestemmelse. Beboerne og pårørende udtrykker tilfredshed med tilbuddet, og med aktivitetsniveauet. Der er enkelte udfordringer med Den Rehabiliterende Organisation, men dette er naturligt i det stadie af omlægningen af arbejds gange, som Aabo er i.

Det kan desuden anføres, at

- beboerne får den hjælp, som de har ret til efter loven, og efter de politisk truffne beslutninger
- hjælpen bliver udført og tilrettelagt på en forsvarlig måde.

Der er, i forbindelse med tilsynet, givet to anbefalinger:

- Tilsynet anbefaler, at leder og AMR i samarbejde udreder, om sygefraværet er arbejdsrelateret, og i givet fald udarbejder en plan for, hvilke tiltag, som kan igangsættes, så dette undgås. Der følges op i næste tilsynsbesøg.
- Tilsynet anbefaler, at leder sætter fokus på medarbejdernes oplevelser af DTR-møderne, således at evt. frustrationer kan tages i opløbet. Dette følges op i næste års tilsynsbesøg.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Til orientering i Handicaprådet:

Handicaprådet den 29. maj 2017:
Taget til efterretning.

Til orientering i Ældrerådet:

Ældrerådet den 7. juni 2017:

Bornholms Ældreråd tager Tilsynets rapport til efterretning, idet vi er opmærksomme på det store sygefravær og afventer redegørelse fra leder og AMR. Vi har dog bemærket, at Tilsynet først følger op om et år, og anbefaler at det tages op tidligere.

Punkt 15: Ansøgning Blæksprutten budget 2018

Bilag

Brev til socialudvalget april 2017

Drift - budget for værestedet Blæksprutten år 2018

Anlægs-budget for værestedet blæksprutten 2018

Åbent punkt

15 Ansøgning Blæksprutten budget 2018

27.54.08A00-0002

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	08-06-2017	15	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget beslutter

Resumé

Værestedet Blæksprutten har på baggrund af møde med Social- og sundhedsudvalget d. 5. april 2017, fremsendt en ansøgning vedr. en opnormering af hhv. drifts- og anlægsbudgettet.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller,

- at Social- og Sundhedsudvalget drøfter ansøgningen

Social- og Sundhedsudvalget, den 8. juni 2017:
Drøftet. Ansøgningen oversendes til budgetforhandlingen.

Sagsfremstilling

Værestedet Blæksprutten har på baggrund af møde med Social- og sundhedsudvalget d. 5. april 2017, fremsendt en ansøgning vedr. en opnormering af hhv. drifts- og anlægsbudgettet:

Driftsbudget

Blæksprutten ansøger om en forhøjelse af budgettet fra 1.400.000 kr. til 2.612.000 kr., svarende til 1.212.000 kr., som Blæksprutten har beregnet vil være omkostningerne ved yderligere tre fuldtidsstillinger. Det beskrives i ansøgningen at arbejdsbyrden er stigende og at den nuværende situation er sårbar, pga. få medarbejdere.

Anlægsbudget

Blæksprutten har igangsat en reovering af lokalerne i Søndergade og ansøger om 615.500 kr. til reovering af huset. Budgettet omfatter følgende poster: overdækning af terrasse, rum til køle/fryseskabe, køkken, maling, nyt gulv og møbler i cafeen, maling af cafe og loft.

Økonomiske konsekvenser

Der er ikke indenfor det eksisterende budget mulighed for at imødekomme Blækspruttens ansøgning uden at foretage nedprioriteringer af andre indsatser.

**Supplerende sagsfremstilling og/eller
Administrativ tilføjelse**

-

Punkt 16: Tilsyn 2017 Ressourcevejen

Bilag

Tilssynsrapport Ressourcevejen 2017

Åbent punkt

16 Tilsyn 2017 Ressourcevejen

27.12.16K09-0185

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	08-06-2017	16	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget

Resumé

Jf. lov om retssikkerhed og administration § 16 har Kommunalbestyrelsen pligt til at føre tilsyn med, hvordan de kommunale opgaver skal løses, jf. § 15. Tilsynet omfatter både indholdet af tilbuddene og den måde, opgaverne udføres på. De generelle tilsynsbestemmelser i Retssikkerhedsloven suppleres af Servicelovens bestemmelser om tilsyn.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller, at

- tilsynet tages til efterretning

Social- og Sundhedsudvalget, den 8. juni 2017:
Taget til efterretning. Stor ros.

Sagsfremstilling

Det kommunale tilsyn har aflagt anmeldt tilsynsbesøg på dagtilbuddet Ressourcevejen den 16. maj 2017. Der er foretaget en fysisk gennemgang af tilbuddene, samt gennemført interview med brugerrepræsentanter, personale samt leder.

Tilsynet har berørt nedenstående hovedtemaer, og der er efterfølgende udarbejdet en rapport. Tilbuddet er funderet i Servicelovens § 104.

Hovedtemaerne i tilsynet:

- Tilbuddets fysiske standard
- Samarbejde/kommunikation
- Tilbuddets ydelser og deres udførelse
- Administration, egenbetaling m.m.
- Magtanvendelser/omsorgspligt
- Tilbuddets personalepolitik m.m.
- Tilbuddets personaleplanlægning
- Værdigrundlag, servicedeklaration, udvikling
- Øvrige, herunder administration af evt. medicin

Tilsynets samlede indtryk

Tilsynet finder, at brugerne af Ressourcevejen har et godt tilbud, hvor deres mål og ønsker så vidt det er muligt, hjælpes rigtigt godt på vej af et engageret personale.

Tilsynet finder således:

- at borgerne får den hjælp, som de har ret til efter loven og efter de beslutninger, som kommunalbestyrelsen har truffet
- at hjælpen er tilrettelagt og bliver udført på en faglig forsvarlig måde.

Der er forbindelse med tilsynet ikke givet anbefalinger.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Til orientering i Handicaprådet:

Handicaprådet den 29. maj 2017:

Taget til efterretning idet Handicaprådet anerkender det store arbejde der bliver lavet på Ressourcevejen.

Til orientering i Ældrerådet:

Ældrerådet den 7. juni 2017:

Bornholms Ældreråd tager Tilsynets rapport til efterretning.

Punkt 17: Tilsyn 2017 Område Øst - Fontænehuset og Aasen

Bilag

Tilsynsrapport Område Øst 2017

Åbent punkt

17 Tilsyn 2017 Område Øst - Fontænehuset og Aasen

27.12.16K09-0182

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	08-06-2017	17	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget

Resumé

Jf. lov om retssikkerhed og administration § 16 har Kommunalbestyrelsen pligt til at føre tilsyn med, hvordan de kommunale opgaver skal løses, jf. § 15. Tilsynet omfatter både indholdet af tilbuddene og den måde, opgaverne udføres på. De generelle tilsynsbestemmelser i Retssikkerhedsloven suppleres af Servicelovens bestemmelser om tilsyn.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller, at

- tilsynet tages til efterretning

Social- og Sundhedsudvalget, den 8. juni 2017:
Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Det kommunale tilsyn har aflagt anmeldt tilsynsbesøg efter servicelovens § 104 i Område Øst - Fontænehuset og Aasen den 24. april 2017. Der er foretaget en fysisk gennemgang af tilbuddene, samt gennemført interview med brugerrepræsentanter, personale samt leder.

Tilsynet har berørt nedenstående hovedtemaer, og der er efterfølgende udarbejdet en rapport.

Hovedtemaerne i tilsynet:

- Tilbuddets fysiske standard
- Samarbejde/kommunikation
- Tilbuddets ydelser og deres udførelse
- Administration, egenbetaling m.m.
- Magtanvendelser/omsorgspligt
- Tilbuddets personalepolitik m.m.
- Tilbuddets personaleplanlægning
- Værdigrundlag, servicedeklaration, udvikling
- Øvrige, herunder administration af evt. medicin

Samlet indtryk af tilbuddet:

Tilsynet finder, at brugerne af Aasen og Fontænehuset har et godt tilbud, hvor deres evner og ønsker bliver tilgodeset.

Tilsynet finder således:

- at borgerne får den hjælp, som de har ret til efter loven og efter de beslutninger, som kommunalbestyrelsen har truffet
- Hjælpen er tilrettelagt og bliver udført på en faglig forsvarlig måde.

Der er i forbindelse med tilsynet, givet følgende anbefaling:

- Tilsynet ønsker en redegørelse for, i hvilke situationer, borgerne kan bortvises, om det gælder uanset, hvilket tilbud man er i, og om der er nedskrevne regler for dette (medsendes evt. med redegørelsen). Redegørelsen tilsendes Tilsynet senest den 15. juni 2017

Rapporten fremsendes til Bornholms Ælderåd og til Handicaprådet til orientering og med mulighed for at sende eventuelle kommentarer eller ønsker til opfølgning inden udvalgenes behandling af sagen.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Til orientering i Handicaprådet:

Handicaprådet den 29. maj 2017:

Taget til efterretning.

Handicaprådet roser tilsynet for det store arbejde.

Til orientering i Ældrerådet:

Ældrerådet den 7. juni:

Bornholms Ældreråd tager tilsynsrapporten til efterretning.

Punkt 18: Status for midler til frivilligt arbejde

Åbent punkt

18 Status for midler til frivilligt arbejde

27.15.12P21-0006

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	08-06-2017	18	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget beslutter

Resumé

I henhold til servicelovens § 18 skal kommunerne samarbejde med frivillige organisationer og foreninger samt andre frivillige og årligt afsætte midler til støtte af frivilligt socialt arbejde. Her gives en oversigt over tilgængelige midler og de indkomne ansøgninger.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller,

- at orienteringen tages til efterretning

Social- og Sundhedsudvalget, den 8. juni 2017:

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Social- og Sundhedsudvalget godkendte den 31. oktober 2016 nye retningslinjer for tildeling af midler til frivilligt socialt arbejde. Der er to årlige ansøgningsrunder;

Efterårspuljen, også kaldet hovedpuljen, har ansøgning i november og udbetaling i januar, og søges til nye initiativer og udvidelse af aktiviteter, og til foreninger /organisationer /grupperinger som støtte til tilbagevendende aktiviteter og indsats, hvor tilskuddet kan søges for et årig, toårig eller for en treårig periode alt efter projekt og indsats.

Forårspuljen med ansøgning i maj og udbetaling i juni er hovedsagligt som støtte til nye foreninger og aktiviteter.

Budgettet for ansøgninger i de to ansøgningsrunder med udbetaling i 2017 er på 693.078,00 kroner.

Ved Social- og Sundhedsudvalgets møde den 5. december 2016 indkom ansøgninger til et samlet beløb på 723.478,- kr. Heraf blev der bevilget samlet 550.253,- kr.

Budgettet for de indkomne ansøgninger er 127.906,- kr.

Til Social- og Sundhedsudvalgets møde den 8. juni 2017 er der indkommet 15 ansøgninger til et samlet beløb på 194.800,- kr.

Økonomiske konsekvenser

Der kan maksimalt gives tilsagn om støtte på det resterende beløb på 127.906,- kr.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 19: Arbejdsskadeforeningen søger om § 18 midler til frivilligt socialt arbejde

Åbent punkt

19 Arbejdsskadeforeningen søger om § 18 midler til frivilligt socialt arbejde

27.15.12Ø40-0449

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	08-06-2017	19	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget

Resumé

Arbejdsskadeforeningen Bornholm søger § 18 midler til drift og udstyr

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller

- til drøftelse

Social- og Sundhedsudvalget, den 8. juni 2017:

Der bevilges 7.000,- kr.

Sagsfremstilling

Arbejdsskadeforeningen Bornholm er en tværfaglig forening hvis formål er at bistå og hjælpe arbejdsskadede personer for derved at forbedre deres situation og styrke deres selvværd. Dette kan ske gennem samvær i Sagahuset med erfaringsudveksling, samtaler, rådgivning, igangsætning af aktiviteter der kan formindske generne, f.eks. arrangere foredrag, svømning i varmtvandsbassin m.m.

Foreningen har 67 medlemmer, hvoraf 65 medlemmer ugentlig benytter varmtvandsbassinet på Sønderbo. Foreningens medlemmer har typisk kun deres pension og er økonomisk trængte.

Foreningens økonomiske grundlag er medlemskontingenter, brugerbetaling i forbindelse med foreningens aktiviteter, midler fra Bornholms Kommune, Fonde, fagforeninger m.fl.

Foreningen søger i år om midler til indkøb af pc da det hidtil har været kasserens private der har været brugt og som ikke kan/ skal overdrages til ny kasser.

Økonomiske konsekvenser

Der søges om i alt kr. 13.200,00

- Husleje kr. 2.200,00
- Kontorhold inkl. tlf. kr. 5.000,00
- Pc kr. 6.000,00

Foreningen har gennem flere år søgt og modtaget § 18 midler, sidst i 2016 med kr. 6.000 til jubilæum. I 2015 kr. 5.000 til drift.

Der er tillige søgt fonde kr. 5.000 og fagforeninger kr. 3.000

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 20: KAD Rengøringsklub søger § 18 midler til frivilligt socialt arbejde

Åbent punkt

20 KAD Rengøringsklub søger § 18 midler til frivilligt socialt arbejde

27.15.12Ø40-0451

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	08-06-2017	20	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget

Resumé

Klubben KAD søger § 18 midler til afholdelse af jubilæumsfest

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller til

- drøftelse

Social- og Sundhedsudvalget, den 8. juni 2017:

Der bevilges 2.500,- kr.

Sagsfremstilling

Klubben startede for 25 år siden under Kvindeligt Arbejder forbund, og er i dag en lille restgruppe af en rengøringsklub på 14 "gamle" piger der især på grund af det sociale gamle fælleskab, mødes hver anden måned til bankospil, udflugter, fællesspisning o.l.

Klubben søger nu, som en tilkendegivelse og som en påskyndelse af lang og tro tjeneste i kommunen, § 18 midler til at afholde 'sølvbryllupsfest' uden egenbetaling for klubbens 'piger' og evt. påhæng.

Økonomiske konsekvenser

Klubben søger om kr. 5.000 til jubilæumsfest

Klubben har ikke regnskab og afventer med CVR nummer til efter beslutning.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 21: Colitis Chron Foreningen, afd. Bornholm søger § 18 midler til frivilligt socialt arbejde

Åbent punkt

21 Colitis Chron Foreningen, afd. Bornholm søger § 18 midler til frivilligt socialt arbejde

27.15.12Ø40-0453

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	08-06-2017	21	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget

Resumé

Colitis Crohn foreningen – lokalafdeling Bornholm søger § 18 midler til drift m.m.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller til

- drøftelse

Social- og Sundhedsudvalget, den 8. juni 2017:

Der bevilges 2.500,- kr.

Sagsfremstilling

Lokalafdeling Bornholm repræsenterer landsforeningen i lokalområdet og har 66 medlemmer i kommunen. Foreningen afholder informationsmøder med bistand fra professionelle behandlere og yder patientrådgivning. Foreningen søger på lige fod med tidligere år om tilskud til drift, foredrag m.m.

Økonomiske konsekvenser

Der søges om kr. 2.500 til drift og foredrag

Budgettet er på kr. 9.000

Foreningens formue er kr. 8.087,28

Foreningen blev bevilget kr. 2.500 til drift og foredrag i 2016

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 22: Rudolf klubben søger § 18 midler til frivlligt socialt arbejde

Åbent punkt

22 Rudolf klubben søger § 18 midler til frivilligt socialt arbejde

27.15.12Ø40-0454

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	08-06-2017	22	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget

Resumé

Rudolf klubben søger midler til isolering af deres værksteder m.m.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller

- til drøftelse

Social- og Sundhedsudvalget, den 8. juni 2017:

Der bevilges 10.000,- kr.

Sagsfremstilling

Foreningen der har 39 medlemmer i alderen fra 69 år til 86 år, bygger på det sociale og aktive fællesskab hvor ældre personer mødes en gang om ugen og laver forskelligt håndværk til gavn for lokalsamfundet, bl.a. i form af blomsterudsmykning, 'Aakirkeby Juleby', legeplads, krydder urtehave, andre udsmykninger og hjælp til idrætten.

Foreningens holder til på en gammel gård, som på betingelse af at foreningen selv vedligeholder bygningerne, stilles til rådighed af kommunen. Alt vedligehold udføres af frivillige da der i foreningen er pensionerede håndværkere, konstruktører og ingeniører.

Aktuelt er foreningen ved at vedligeholde værkstederne som er omdrejningspunktet for de mange aktiviteter som klubben sætter i gang. Klimaskærmen skal forbedres med isolation så der kan spares strøm og medlemmerne får mulighed for at opholde sig i lokalerne hele året.

Økonomiske konsekvenser

Materiale til isolering kr. 10.000

Det totale beløb til istandsættelsen er kr. 50.000

I istandsættelsen har stået på i 2 år, finansieret af bl.a. § 18 midler, og af andre fondsmidler

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 23: Foreningen Danske Døvblinde søger §18 midler til frivilligt socialt arbejde

Åbent punkt

23 Foreningen Danske Døvblinde søger § 18 midler til frivilligt socialt arbejde

27.15.12Ø40-0455

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	08-06-2017	23	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget

Resumé

Foreningen Danske Døvblinde søger § 18 midler til drift af erfagruppe

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller

- til drøftelse

Social- og Sundhedsudvalget, den 8. juni 2017:

Der bevilges 15.000,- kr.

Sagsfremstilling

Erfagruppe Bornholm er en selvhjælpsgruppe for døvblinde borgere bosat på Bornholm. Formålet er at lære at leve med døvblindhed med opbygning af netværk og nedbrydning af ensomhed og isolation. Erfagrupperne mødes i samme trygge og kendte omgivelser på hvert møde og har flere funktioner – det er netværksgrupper, selvhjælpsgrupper og vejledningsgrupper. Hver erfagruppe har én til to frivillige erfagruppeledere, der står for planlægning og afholdelse af månedlige møder. Erfagruppelederne er selv døvblinde.

Her tales og debatteres forskellige emner; fx nye hjælpemidler og disse kan 'ses med hænderne' mens funktionen tolkes for den enkelt. Et par gange årligt inviteres en oplægsholder udefra, ellers er det vores frivillige ledere, der selv er døvblinde, som står for alle arrangementer. Et par gange årligt er der planlagt en tur ud af huset til et nærliggende museum eller til en lille skov, hvor man kan dufte til og mærke på naturen.

Den enkelte Erfagruppe mødes 11 gange årligt, juli er undtaget.

For mange deltagere er dette den eneste gang om måneden, de er ude til et socialt arrangement så det er alle der deltager, medmindre de er forhindret pga. sygdom eller lignende.

Erfagruppe Bornholm har 9 medlemmer. Der søges om støtte til driftsudgifter, kortvarige arrangementer og foredrag.

Økonomiske konsekvenser

Der søges om i alt kr. 22.800 som er det totale budget for aktiviteten

Rejseudgifter	kr. 15.000
Kørsel i egen bil	kr. 500
Møde- og opholdsudg.	Kr. 2.000
Foredrag m.m.	kr. 2.000

Interne arrangementer kr. 900

Administration og annoncering kr. 2.400

I 2016 søgte foreningen § 18 midler og blev bevilget kr. 15.000

**Supplerende sagsfremstilling og/eller
Administrativ tilføjelse**

-

Punkt 24: Foreningen 60+ Bornholm søger § 18 midler til frivilligt socialt arbejde

Åbent punkt

24 Foreningen 60+ Bornholm søger § 18 midler til frivilligt socialt arbejde

27.15.12Ø40-0456

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	08-06-2017	24	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget

Resumé

Foreningen 60+ Bornholm søger en treårig bevilling til kollektiv erhvervsulykkes- og ansvarsforsikring til dækning af udekørende IT support

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller

- til drøftelse

Social- og Sundhedsudvalget, den 8. juni 2017:

Der bevilges 5.218,79 kr.

Sagsfremstilling

Foreningen 60+ Bornholm tilbyder IT hjælp og telefonsupport i hjemmet til øens immobile pensionister og førtidspensionister så de kan være aktive på de digitale medier. Denne support blev i 2015 en udvidelse af datastuernes aktivitet og ønsket om mobil support er kommet fra flere ældreorganisationer samt fra datastuernes egne erfaringer og oplevelser. Aktiviteten er blevet en fast del af datastuernes nuværende program, og forsikring af de ud kørende frivillige er en nødvendighed og en udgift som ikke er inkluderet i foreningens nuværende budget.

Økonomiske konsekvenser

Foreningen søger det årlige beløb til forsikring på kr. 5218,79 for de kommende 3 år 2017, 2018, 2019

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 25: Erindringscenter Bornholm søger § 18 midler til frivilligt socialt arbejde

Åbent punkt

25 Erindringscenter Bornholm søger § 18 midler til frivilligt socialt arbejde

27.15.12Ø40-0457

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	08-06-2017	25	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget

Resumé

Erindringscenter Bornholm søger som tidligere år § 18 midler til drift for en étårig periode

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller

- til drøftelse

Social- og Sundhedsudvalget, den 8. juni 2017:

Der bevilges 15.000,- kr.

Sagsfremstilling

Erindringscenter Bornholm har eksisteret i 15 år, og foreningen har 121 medlemmer. Formålet med Erindringscenter Bornholm er, i overensstemmelse med den grundlæggende ide med Reminiscensmetoden, at arbejde med og understøtte alle former for erindringsaktiviteter. Foreningen er et tilbud til alle på Bornholm der ønsker at arbejde med erindringsaktiviteter og ca. 600 forventes at få glæde af aktiviteterne. Vores plejesektor, alle former for skoler, alle foreninger - kort sagt, alle institutioner, foreninger og privat på Bornholm. Foreningen fortsætter samarbejdet med Sundheds- og Sygeplejeskolen vedr. undervisning og Plejecenter Snorrebakken vedr. malerværksted, og herudover er der aktiviteter som udstillinger, byvandring, foredrag mm.

Økonomiske konsekvenser

Der søges om kr. 43.000 som er det totale budget

Udgifter:

Husleje	30.000 kr.
Forbrug – drift	5.000 kr.
Husleje – depot	2.000 kr.
Forsikring	4.000 kr.
Rengøring	2.000 kr.
I alt	43.000 kr.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 26: De Vanføres Boligselskab, afd. 5, Kystparken søger § 18 midler

punkt

26 De Vanføres Boligselskab, afd. 5, Kystparken søger § 18 midler

27.15.12Ø40-0458

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	08-06-2017	26	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget beslutter

Resumé

De Vanføres Boligselskab, afd. 5, Kystparken 1 – 17, Rønne søger § 18 midler til udflugt med bus

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller til Social- og Sundhedsudvalget

- til drøftelse

Social- og Sundhedsudvalget, den 8. juni 2017:

Der bevilges 3.000,- kr.

Sagsfremstilling

Foreningens medlemmer, beboerne, er ikke længere så mobile, og foreningen søger i år tilskud til bustur ud i det blå for 20 personer på 3 til 4 timer

Økonomiske konsekvenser

Foreningen søger kr. 3.000,- til leje af bus med chauffør

Foreningen modtog i 2015 – kr. 2.000 til arrangementer, foredrag og lignende

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 27: Offerrådgivningen på Bornholm søger § 18 midler

Åbent punkt

27 Offerrådgivningen på Bornholm søger § 18 midler

27.15.12Ø40-0459

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	08-06-2017	27	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget

Resumé

Offerrådgivningen på Bornholm søger § 18 midler til annoncering, uddannelse og synliggørelse

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller til

- drøftelse

Social- og Sundhedsudvalget, den 8. juni 2017:

Der bevilges 5.000,- kr.

Sagsfremstilling

Offerrådgivningen Bornholm er en lokalafdeling af landsorganisationen i Danmark (OID) som har til formål at hjælpe ofre, vidner og pårørende i forbindelse med voldsomme og chokerende oplevelser som ulykker, kriminalitet, brande og trafikuheld. Foreningen der samarbejder med politiet, yder anonym og gratis telefonisk og personlig rådgivning og støtte, og forventer en målgruppe på 75 borgere på Bornholm

Lokalforeningen er ny og søger § 18 midler til at udbygge og styrke afdelingen bl.a. ved at skabe lokal synlighed og kendskab via. annoncering, deltagelse i Folkemødet og opsøgende arbejde til potentielle lokale samarbejdspartnere. Aktuelt er der 5 fagprofessionelle frivillige rådgivere på Bornholm som har fået en basisuddannelse gennem OID. Foreningen vil gerne løbende kunne tilbyde dem og kommende frivillige kompetenceudvikling i form af faglige oplæg, temadage, mindre kurser m.v. og særligt rejseomkostninger hertil presser deres i forvejen smalle budget.

Økonomiske konsekvenser

Foreningen søger i alt kr. 10.000

- Annoncering mm kr. 5.000
- Faglig opkvalificering, kurser og rejseudgifter kr. 5.000

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 28: Bornholms Flygtningevenner søger § 18 midler til frivilligt socialt arbejde

Åbent punkt

28 Bornholms Flygtningevenner søger § 18 midler til frivilligt socialt arbejde

27.15.12Ø40-0460

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	08-06-2017	28	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget

Resumé

Bornholms Flygtningevenner søger § 18 midler til drift og udflugt

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller til

- drøftelse

Social- og Sundhedsudvalget, den 8. juni 2017:

Der bevilges 5.000,- kr.

Sagsfremstilling

Bornholms Flygtningevenner har 104 medlemmer og har til formål at yde praktisk hjælp og rådgivning til flygtninge samt etablere foranstaltninger af social, kulturel og humanitær art i samarbejde med flygtningene og deres egne organisationer.

Foreningen søger § 18 midler til drift og udflugten ' Ud i det blå og oplev din ø' hvor formålet er at give vore flygtninge et frirum fra hverdagen og samtidig at de kommer ud og oplever den bornholmske natur. Ca. 150 brugere forventes at få glæde af aktiviteten.

Økonomiske konsekvenser

Bornholms Flygtningevenner søger i alt kr. 5.000 til drift og udflugt

Foreningens formue kr. 34.379

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 29: Aktivitetscentret i Hasle søger § 18-midler

Åbent punkt

29 Aktivitetscentret i Hasle søger § 18-midler

27.15.12Ø40-0461

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	08-06-2017	29	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget

Resumé

Aktivitetscentret i Hasle søger midler til efterårsudflugt - bustur

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller til

- drøftelse

Social- og Sundhedsudvalget, den 8. juni 2017:

Der bevilges 3.500,- kr.

Sagsfremstilling

Aktivitetscenterets formål er at være attraktiv for pensionister, efterlønnere og førtidspensionister i Hasle og omegn, "længst muligt i eget liv" ved at tilbyde socialt samvær igennem aktiviteter som f. eks. motion (gymnastik) for brugere på forskelligt niveau, stavgang, kreativt værksted, undervisning i engelsk og EDB, sociale arrangementer med spisning, sang/musik, film, udflugt.

Aktivitetsrådet arrangerer og tilrettelægger den fælles bustur for de ca. 130 brugere der er tilknyttet aktivitetscenteret. Deltagerne betaler selv for forplejning.

Økonomiske konsekvenser

Der søges om kr.3.500

Det totale budget er kr. 8.000

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 30: Diabetesforeningen søger § 18 midler

Åbent punkt

30 Diabetesforeningen søger § 18 midler

27.15.12Ø40-0462

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	08-06-2017	30	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget

Resumé

Diabetesforeningen, lokalafdeling Bornholm søger § 18 midler til vandgymnastik, oplysningsarbejde, kurser og foredrag

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller til

- drøftelse

Social- og Sundhedsudvalget, den 8. juni 2017:

Der bevilges 15.000,- kr.

Sagsfremstilling

Diabetesforeningen, lokalafdeling Bornholm har ca. 200 medlemmer og har en bred vifte af aktivitetstilbud på hele øen. Månedlig diabetescafe 'er i Rønne og Nexø, med socialt samvær og vidensdeling og faglige oplæg, foredrag, cykelløb, banko m.m. Desuden afholdes motivations kursus med motion og mad for Diabetes patienter, hvor også deres pårørende inddrages. Foreningen deltager desuden med info ved stand ved forskellige offentlige arrangementer.

I år opstarters ny aktivitet, vandgymnastik med instruktør, for at få bevægelser der er nemmere i vand.

Økonomiske konsekvenser

Der søges om det totale beløb kr. 48.000,00

- Motivationskurser, redskaber og materialer kr. 10.000
- Projekter kr. 8.000
- Drift: porto og kontorartikler kr. 6.000
- Instruktørløn og leje af bassin til vandgymnastik kr. 24.000

2016 ansøgte foreningen om kr. 29.775 til trailer og projektor og fik afslag

2015 fik foreningen bevilget kr. 10.000 til udstyr og andre anskaffelser

**Supplerende sagsfremstilling og/eller
Administrativ tilføjelse**

-

Punkt 31: Parkinsonforeningen Bornholm søger § 18 midler

Åbent punkt

31 Parkinsonforeningen Bornholm søger § 18 midler

27.15.12Ø40-0463

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	08-06-2017	31	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget

Resumé

Parkinsonforeningen Bornholm søger § 18 midler til afholdelse af patientskole for Parkinsonramte og deres pårørende

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller til

- drøftelse

Social- og Sundhedsudvalget, den 8. juni 2017:

Der bevilges 8.000,- kr.

Sagsfremstilling

Parkinsonforeningen Bornholm har 96 medlemmer og arbejder bl.a. for at udbrede kendskabet til, og forståelsen for den særlige situation og behov Parkinsonramte og deres pårørende har. Foreningen har café for Parkinsonramte ca. 1 x månedligt og en pårørendegruppe der mødes 9 x årligt, og afholder desuden patientskoler, hvor formålet er at give viden om sygdommen og dens konsekvenser, således at familierne kan mestre hverdagen med en kronisk fremadskridende sygdom.

Foreningen søger i år § 18 midler til afholdelse af kursusdag med fokus på kost, indtag og fordøjelse, vægt og medicin. Ca. 30 personer forventes at deltage, med deltagergebyr kr. 100 pr. person

Økonomiske konsekvenser

Foreningen søger om kr. 11.400,00

Honorar til diætist Dorte Colding:	6.000 kr.
Honorar til køkkenassistent:	3.000 kr.
Leje af 'Vores Folkekøkken':	2.400 kr.
Råvarer ca.	1.500 kr.
Rejseudgifter ca.	1.500 kr.

Det totale budget på kr. 14.400

Foreningen modtog i 2016 § 18 midler kr. 8.000 til afholdelse af patientskole

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 32: Sagahuset søger § 18 midler

Åbent punkt

32 Sagahuset søger § 18 midler

27.15.12Ø40-0464

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	08-06-2017	32	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget

Resumé

Foreningen S/I Sagahuset søger § 18 midler til rensning af gulvtæpper og maling

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller til

- drøftelse

Social- og Sundhedsudvalget, den 8. juni 2017:

Der bevilges 8.750,- kr.

Sagsfremstilling

Foreningen Sagahuset S/I har ca. 3000 medlemmer og er base for bornholmske pensionist- og handicapforeningers aktiviteter, herunder oplysende møder, sociale sammenkomster, kort- og bankospil, fester, datastue. Der er ca. 3.900 brugere pr. måned, og op til 180 brugere pr. dag. For at opretholde rammerne for brugernes aktiviteter, søger foreningen i år midler til vedligehold af lokaler. Frivillige vil male entréen og professionel rense tæpper i hele huset.

Økonomiske konsekvenser

Foreningen søger det totale beløb til vedligeholdelse kr. 8.750,00

- Rensning af tæpper kr. 6.750
- Maling kr. 2.000

2016 afslag på ansøgning om afsaltningsanlæg i Sagahuset

2014 bevilling på kr. 21.695 til kaffemaskine

Foreningen modtog ultimo 2016 en privat donation på kr. 100.000, som er øremærket til investering i nye møbler. Beløbet er endnu ikke anvendt.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 33: Aktivitetsrådet på Aktivitetscenter Lunden søger § 18 midler

Åbent punkt

33 Aktivetsrådet på Aktivetscenter Lunden søger § 18 midler

27.15.12Ø40-0465

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	08-06-2017	33	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget

Resumé

Aktivetsrådet søger § 18 midler til indkøb af printere

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller til

- drøftelse

Social- og Sundhedsudvalget, den 8. juni 2017:

Der bevilges 2.000,- kr.

Sagsfremstilling

Aktivetscenter Lunden har omkring 400 medlemmer, pensionister og efterlønsmodtagere. Formålet med centeret er at være attraktivt med arrangementer og aktiviteter for derved at skabe en indholdsrig og meningsfyldt tilværelse for aktivetscenterets målgruppe. Ca. 80 personer deltager i tilbuddet om IT vejledning hvor der er også er behov for at kunne printe ud. Foreningen søger derfor i år om midler til indkøb af printere.

Økonomiske konsekvenser

Foreningen søger det totale beløb til indkøb af printere kr. 6.650,00

2013 modtog foreningen kr. 4.680,00 til indkøb af sangbøger

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 34: Gensidig orientering

Åbent punkt

34 Gensidig orientering

00.01.00G01-0069

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	08-06-2017	34	

Social- og Sundhedsudvalget, den 8. juni 2017:
Orientering om et råd for socialt udsatte.

Punkt 35: Sager til høring i Ældreråd og Handicapråd

Åbent punkt

35 Sager til høring i Ældreråd og Handicapråd

00.01.00G01-0069

Behandling

Social- og Sundhedsudvalget

Mødedato

08-06-2017

Åbent punkt

35

Lukket punkt

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller,

- at der ikke er sager til høring

Social- og Sundhedsudvalget, den 8. juni 2017:

Godkendt.

Punkt 36: Koordinering med andre politikområder

Åbent punkt

36 Koordinering med andre politikområder

00.01.00G01-0069

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	08-06-2017	36	

Indstilling og beslutning

Social- og Sundhedsudvalget, den 8. juni 2017:

Intet.